ناظر

ناول

Ketabton.com

لیکوال: ودان احمدزی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب ځانګړنې

د کتاب نوم: ناظر

د کتاب موضوع: ناول

لیکوال: محمدنواب ودان احمدزئ

کمپوز: خپله لیکوال

چاپ چارې: په چاپ نه ارزي خو په ویلو حتماً ارزي

د لیکلو کال: ۱۳۹۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو څو خبرې

بسم الله الرحمن الرحیم

لومړئ ټولو لوستونکو ته خپل سلام داسې وړاندې کوم چې: اسلام علیکم ورحمته الله وبرکاته!

پس له سلام نه باید خپل خبرې را لنډې کړم، دا زما لومړئ ناول ده او سره له دې چې ما خپله هڅه کړې ده، خو بیا هم ډاډمن یم چې په دې کې به ډېرې ستونزې وي، بله دا، دا ناول په دې کتاب که لا نده پوره شوئ یعنې ما دا غوښتي چې دا ناول لا لږ نور هم دوام ولري، نو که ورته وګورو له همدې امله یې هم ځینې خطاوې پیدا کړي، چې دا خطاوې هغه وخت لري کېدای شي، چې د دې کتاب دوهم ټوك ولولی، کنه تاسې به وایاست چې په دې کتاب کې له اصلي متن څخه غلطیانې ډېرې دي، نو ځکه یو غوښتنه له تاسو څخه لرم او هغه دا ده، چې مخکې تر دې چې زما د کتاب دوهم ټوك ولیکم، د دې کتاب په اړه قضاوت مه کوی او که چېرې تاسې دا ګنې چې دا ناول

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدومره بس ده، بیا اوس هم کولای شئ چې په اړه یې قضاوت وکړئ.

دوهمه خبره دا ده، چې کېدای شي تاسو د دې ناول په لوستلو داسې احساس ولرئ چې کېدای شي زه حزبئ اوسم، یا له حزب سره ډېره مینه ولرم خو اصل کې خبره داسې ده، چې دا ناول لا بشپړ شوئ نده.

یوه مهمه خبره چې زه غواړه په اړه یې درته ووایم هغه دا ده، چې تاسې به وایئ چې داسې څه زه د ناول لیکلو ته وهڅولم؟

په اصل کې یې دوه لاملونه ول:

اول: په دوولسم ټولګي کې په پښتو ادبیاتو کې زما نومرې د دې لپاره کمې شوې، ځکه چې ما ټول کتاب لوستئ وؤ، خو هلته مې د ناول عنوان له سره نه وؤ، لوستئ، په څلورو پوښتنو کې درې د ناول په اړه وې، نو ځکه ما له ځانه سره دا وویل: چې اوس باید هم ناول زده کړم او هم یې ولیکم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهم: دا خبرې له ما څخه هېرې شوې وې، چې باید ناول ولیکم، تر هغو چې یو وخت په عالم راډیو کې د مرحوم استاد شپون د ناولونو خپرېدل پیل شول، تر هغه وخت پورې، ما استاد سعدالدین "شپون" نه پېژانده، د هغه ناولو راباندې اثر وکړ او زما هغه خبره هم رایاده شوه، چې باید ناول هم زده کړم او هم یې باید ولیکم، دوهمه خبره دا وه، چې ما د ښاغلي ابراهیم شبنم (خوابسې اېنګور) ناول او د ښاغلي آرش ننګیال (ولسمشر ما وژلئ) ناول هم ولوست، چې د دې دواړو نه یوازې دا چې لوی اثر یې راباندې کېښود، بلکې په پوره توګه یې د ناول لیکلو ته وهڅولم.

محمد نواب ودان احمدزئ

۱۳۹۶/۰۷/۰۳کابل افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسې مهال وؤ، چې په هېڅ نه پوهېدو نه مو کرکه نه مو مینه پېژنده، نه مو جګړه او نه مو سوله پېژانده، نه مو د شپې پروا کوله او نه د ورځې، د خپلوان او پردیو له منځه یوازې دا توپیر وؤ، چې خپلوان به هرکله زمونږ کورته راتلل او مونږ به د هغوی کورته ورتلو، خو پردي به کله نا کله راتلل بس، یوازې دوه شیان مو پېژاندل یو لوبې او بل زده کړه، اودس او لمونځ مونږ ته عبادت نه بلکې زده کړه وه، نیمه ورځ به ښوؤنځي کې وؤ، او بیا به چې کله راغلو نو مور به ویل: زویه! راځه ډوډۍ چمتو ده، ډوډۍ وخوره بیا به لوبې وکړې، وږي شوئ به یې؟

کله به چې مو په زړه جوړه وه، وربه غلو او ډوډۍ به مو وخوړله او کله به مو کتابونه کېښودل او د لوبو لپاره به مو د کلي جومات خواته ورمنډه کړه، تر ډېره به مو لوبې کولې بیا به د جومات ملاصیب(مولوي صاحب) ټولو ته غږ کړ: وه هلکانو! راځئ، زه آذان کوم تاسې اودس وکړئ، چې ترڅو کلیوال راځي لمانځه ته چمتو شئ.

چا به ویل: سمه ده ملا صیب!

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا به ويل: زه په کور کې اودس کوم او بيا د لمانځه لپاره جوماتته راځم.

چا به ويل: زه اودس او لمونځ دواړه په کور کې کوم.

ملاصيب مونږ ته ټول اودس په کتابي ډول ښودلئ وؤ، خو په عملي ډول مو استنجاء نه وه زده، هسې خو په مجبوره ورځ کې بې له استنجاء هم لمونځ کېږي، خو زه بيا اوس هم په دې ډاړ يږم چې به مې لمونځ قبول شوئ وي او که نه؟

نو مونږ هغه کسانو چې د جومات تر څنګ ويالې کې مو اودس کاوه، هسې يوازې خوله پوزه، او مخ لاسونه او سر پښې وينځلې، بيا به جومات ته ننوتو او لمونځ به مو په جمع کاوه، چې کله به مو لمونځ خلاص کړ، بيا به د ملاصيب(صاحب) تر څنګ کېناستو، او وبه مو ويل: ملاصيب مونږ ته کيسه وکړه!

ملاصيب به کله د آدم (ع) کيسه کوله، کله د نوح(عليه السلام) کله د اصحابو کيسې او همداسې نورې کيسې به يې راته کولې، کله به مو قرآن کريم لوست او ملاصيب به يې راته ترجمه (ژباړه) کوله، بيا به دباندې راووتو، او تر مازديګره پورې به مو لوبې کولې، مازديګر چې به مو پلرونه راغلل نو، هر يو به له خپل پلار سره جومات ته ولاړو لمونځ به يې وکړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

او بيا به په ګډه(يوځاى) کور ته تلو، هلته به مو تر ماښام درس ويلو، ماښام به چې کله پلار جمعې ته تلو، نو مابه خپل درسونه خلاص کړي ول، بيا به مور او ما دواړو يو ځاى لمونځ کاوه، او له هغې وروسته به مور راته کيسه کوله، کيسه به لا نه وه ختمه چې زه به ويده شوئ وم، که به مې په درسونو (لوستونو) کې څه ستونزه لرله، بيا به ملا صيب او يا هم معلم اکبر ته ورغلم، هغوى به راسره مرسته کوله، چې کله به ښوؤنځي ته ولاړو نو سر معلم خير محمد به ټول زده کوؤنکي په کتار(قطار) ودرول، سر معلم صيب به يو څو نصيحتونه راته وکړل، او بيا به ټول خپلو ټولګيو ته ولاړو، هسې زمونږ په ښوؤنځي کې درې ټولګي ول:

لومړئ ټولګئ چې زما کوچنئ ورور پکې وؤ، د چنار لاندې يې ورته ليمڅئ اوار(هموار) کړئ وؤ.

دوهم ټولګئ چې هغه ته يې هم د زوړ چنار لاندې پوزئ اوار کړئ وؤ.

او درېم ټولګئ چې د هغه ټولګي تر ټولو کوچنئ زده کوؤنکئ زه وم، زمونږ ټولګئ د توت تر زړې ونې لاندې وؤ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ لپاره يې څو دانې غټې تيږې نيمې په ځمکه کې خښې کړې وې، مونږ به په هغو کېناستو.

په لومړي ټولګي کې د دې لپاره چې ډېر کوچنئ وم، نو تر ټولو اخر شمېره يعنې پنځلسم وم، په دوهم ټولګي کې مې ډېر درس ووايه پنځم شوم، او چې کله په درېم ټولګي کې شوم، هتله لومړئ شوم، نو ځکه کله چې به ښوؤنكئ راغئ، نو ما به وويل: ولاړ سئ!

ټول هلکان به ودرېدل، بيا به ښوؤنكي وويل: کېنئ(کښېنئ)!

ښوؤنكي به وويل: زده کوؤنکو سترې مشئ!

زدکوؤنکو به وويل: خير يوسې ژوندئ اوسې ښوؤنكيه!

ښوؤنكي به وپوښتل: پرون مو څه ويلي ول؟

ما به ځواب ورکړ، مثلاً: د جمعې(+) تعريف.

بيا به ښوؤنكي څو کسان پورته کړل، او پوښتنې به يې ترېنه وکړې، له هغې وروسته به يې لوست پيل کړ، ډېر په کراره به يې درس ورکاوه، زمونږ ټولو هلکانو له ښوؤنځي سره مينه وه، له همدې امله له ډېر لرې ځای څخه ښوؤنځي ته راتلو،

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته به مو درس ويلو، ډېرو زده کوؤنکو د زړه له تله زيار وېسته.

په کلي کې هم خوشحاله خوشحالي وه، هر چا به خپل کار کاوه، چا به د چا په کار کې کار نه لاره، جنګ جګړې تر دې مهاله هېڅ نه وې، د پسرلي پر مهال به زمونږ کلئ داسې وؤ لکه د عطرونو هټۍ (دوکان) چې يوې خواته به يې لاړې يو ډول ښايسته بوی به يې کاوه او چې بلې خواته به يې لاړې بل ډول ښايسته بوی به يې کاوه، دنيا نه وه سم جنت وؤ، د اوړي په مهال خو به هسې هم دنيا کې توپير راغلئ وؤ، له نيمې دنيا نه به دوزخ جوړ شو او نيمې څخه جنت، زمونږ کلئ هم د جنت په منځ کې پروت وؤ، له اصلي جنت سره يې دا توپير وؤ، چې هلته حورې وي او هر ډول مېوې پکې وي، د شېدو (شودو) او شرابو ويالې پکې وي، خو زمونږ په کلي کې چې کومې حورې وې هغه به مونږ ليدلای هم نشوې، ځکه دا خبره ډېره بده وه، او دا به څرګنده نه وه، چې کومه حوره به دچا وي، د چا په نصيب به شي، بله خبره دا وه، چې ځينې مېوې پکې نه وې او بله خبره هم دا وه چې زمونږ په کلي کې شېدې ولې خو په ويالو کې نه بلکې په پيالو کې، شراب خو هسې هم په

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسلمانانو باندې په دې دنيا کې حرام دي، زمونږ لپاره اوږئ(دوبئ) د لوبو تر ټولو ښه ځپرکئ وؤ، او د پلرونو لپاره مو د مېوې د راټولولو ښه ځپرکئ. مونږ ته به ځکه خدای راکړې وه، ځکه لمر ته به ګرځېدو راګرځېدو چې ښه ګرمي به مو وشوه، بيا به لاړو او په اوبو کې به مو ځانونه واچول او لامبو به مو وهله، کله به د دې لپاره ډېر ناروغان هم شول چې په ګرمي کې به ګرځېدلي ولو، بغير له لامبو نه يوه بله لوبه چې هره ورځ به مو کوله، هغه د افيز(حفيظ) مړی وه، د افيز مړی داسې لوبه وه چې: يوکس به ښه ډېره شوتله(شفتله) سره را ټوله کړه، له هغې څخه به يې يوه لويه مړی جوړه کړه، بيا به يې غږ کړ، ما د افيز مړی کړې ده، هلکانو به په هغه پسې منډې وهلې، ترڅو چې هغه به يې ګېر کړ، چې کله به ګېر شو، نو د هغه ستونئ به يې کلک ونيوه، بيا به يې ورته وويل: افيزه(حفيظه) بچو مړی خطا کړه!

ډېرو به خطا کوله، خو داسې کوم کس به هم پيدا شو چې خطا يې نه کړي، دغه کس به ترڅو نه خوشې کېده، ترڅو چې به يې مړی تېره کړې نه وه او يا به يې ښکته غورځولې نه وه، د مړی تېرول به اصلاً نا ممکن وؤ، خو کله کله به داسې وشول،

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کوم کس به تېره کړه، یو ځل خو ما هم تېره کړه، تر هغې وروسته به مې کله هم د افیز مړی نه کوله، په دې لوبه کې چې به چا مړی تېره کړه، تر یوې اونۍ به اتل وؤ او ټولو هلکانو به یې خبرې منلې او د هغه صفتونه به یې کول او که چېرې کوم کس مړی ښکته غورځولې وای نو هغه تر اتل کېدو شرمنده وؤ.

خوسئ به مو هم کاوه، خوسئ زمونږ په سیمه کې داسې لوبه وه: څو کسان به یوه ډله شول او څو کسان به بله ډله، دواړو ډلو به یوه یوه پښه نیولې وه، او یو بل به یې ډیکه(ټېله) کول، کله به بایلل د ټولې ډلې د پښو په خوشې کېدو کې وؤ، او کله هم د ټولې ډلې په لوېدو کې.

دا جنت هغه وخت په ختمېده شو، چې په کومه ورځ زما لاس په خوسي کې ترک وکړ او زړه مې خبر شو چې بیا د کلي مشر حاجي قلم اکا ته ولاړو او ورته ومې ویل: حاجي صیب (صاحب) په خوسي کې مې له لاس څخه ترک غږ پورته شو، اوس ډېر خوږ ېږي، حاجي صیب راغئ او زما لاس یې کش کړ، بیا یې بېرته ډیکه کړ، حاجي صیب غوښتل چې څه ووایي، خو په همدې وخت کې یو کس راغئ او ویې ویل: حاجي صیب

(c) ketabton.com: The Digital Library

وحاجي صيب ژر راشه! ځکه چې د کلي په کوزه(ښکته) خوا کې ځيني خلك مېشت شوي دي، هغوی وايي چې کوچان يو، خو زه فکر نه کوم چې کوچان دې وي.

په دغه خبره له حاجي صيب څخه زه هېر شوم، هغې خواته روان شو، مونږ هم ورسره لاړو چې ومو کتل خلکو کېږدی(خېمې) لګولې وې، په ښکاره توګه کوچان ول او حاجي صيب ته يې هم وويل چې مونږ کوچان يو، دوه درې مياشتې دلته تېروؤ، بيا له خيره سره ځو.

حاجي صيب ورته وويل: ښه راغلی، په خير اوسی که څه ستونزه وه، مونږ درسره مرسته کوؤ.

هغوی مننه وکړه او مونږ هم بېرته کلي ته را روان شولو.

چې کلي ته راورسېدو نو حاجي صيب راته وويل: اوس خو ستا لاس جوړ شو، خو کېدای شي چې اثر به يې په ټول ژوند درسره وي، کله نا کله به دې يادوي او په تا باندې به بوج راولي.

هغه شپه خوب نه راته، خو ډېر په سختی سره ويده شوم، مور به مې کله څه او کله څه وېشول، خو له هېڅ شي سره زما

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لاس خوږ نه کرابرده، سبا سهار چې کله لمانځه لپاره پاڅېدم نو ګورم چې مور مې راته اوبه تودې کړې وې، راته يې وويل: بچيه نن په تودو(ګرمو) اوبو اودس وکړه.

ما ورته وويل: خو مورې! اوس خو اوړئ(دوبئ) ده؟

مور مې وويل: جار دې شم زويه! پوهېږم چې اوس اوړئ ده، خو ستا لاس ژوبل شوئ دئ، يعنې وتئ وؤ، نو که څو ورځې يې په تودو اوبو ونه وينځې نو بيا به درته وخوږېږي(درد به درته وکړي).

تر هغې خبرې له ما څخه هم هېر شوي ول، چې زما لاس ژوبل شوئ وؤ، خو چې کله مې لوټکه(کوزه) پورته کړه، پوه شوم چې لاس مې په رېښتيا ژوبل شوئ وؤ.

خو خير اودس مې وکړ، بيا د لمانځه لپاره جومات ته ولاړم، چې لمونځ خلاص شو نو ټولو کليوالو ته په خطاب کې ملا صيب (مولوي صاحب) وويل: يوه شېبه صبر وکړئ! ځکه چې حاجي صيب (حاجي صاحب قلم د کلي ملك) درته يو څو خبرې لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاجي صیب خبرې داسې پیل کړې: وروڼو! زمونږ په کلي کې کراره کراري وه، غلا، ناروا، ظلم، ستم، زنا، قتل، تېرئ نه وؤ. خو بېګاه د کامران خان غوا ورکه شوې ده، د شپې خو خلاصه هم نه وه پاتې شوې، او که خلاصه هم وای نو د تیارې له وېرې نه تښتېده، ښکاره خبره ده چې چا به پټه کړې وي.

نو ځکه خو په هغې ورځ زمونږ ټول کلیوال په هغې غوا پسې ګرځېدل، تر مازدیګره یې درك ونه لګېده، مازدیګر یو کس راغئ ویې ویل: غوا خو پیدا نشوه، خو د همغې غوا سر د کوچانو (کوچیانو) له کېږدیو(خېمو) سره پروت وؤ او همدا رنګه د هغې غوا څرمن(پوستکې) او پښې یې.

ډېر کلیوال هغې خواته روان شول، چې کله هلته ورسېدلو، نو چې ګورو څه نه وؤ، خو حاجي صیب له کوچانو سره وغږېده، هغوی ورته وویل: مونږ نه له غوا څخه خبر یو، نه یې له سر نه او نه یې له څرمن او پښو څخه، کېدای شي ستاسو هغه کلیوال به دروغ ویلي وي، یا به غلط شوئ وي.

د ماښام د آذان وخت وؤ، چې کلیوال ټول له هغه ځایه را روان شول، په لاره کې به هغه کس ته ټولو ویل: دروغجنه مونږ ټول دې د دنیا هغه سر پورې سرګردانه کړو، او هلته

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیڅ نه وؤ، خدای دې تا ووهي او خدا دې تا په خېټه روان کړي!

جانو د کلیوالو په دې خبرو ډېر خپه (خفه) وؤ، او له ځانه سره یې ویل: نېکي مه کوه بدي به له تا څه غواړي؟

جان محمد یو ډېر لوړ سړئ وؤ، په مقام او قد دواړو کې، خو کله یې چې د یوکلیوال خوسئ پټ کړ له جان محمد نه جانو ته واوښت، خبره داسې وه چې: د جان محمد او هغه بل کلیوال دواړو غواوې(غواګانې) یوځای لنګې شوې، د جان محمد غوا خوسۍ وزېږوله او د هغه بل کلیوال غوا خوسئ، خو د جان محمد خوسئ پکار وؤ، نو ځکه خو یې خپله خوسۍ د هغه له غوا سره پرېښوده او د هغه خوسئ یې له ځانه سره بوته او خپلې غوا سره یې خوشې کړ، بیا په دې کار کې کوم کلیوال لیدلئ وؤ، او د همدې لپاره یې نوم بد شو، او اوس ټول خلك ورته جانو وایي، جانو یو ډېر ځواکمن او غیرتي سړئ وؤ، خو لږ ساده ګئ وؤ، زمونږ ټولو به ښه ساعت ورسره تېر وؤ، مونږ ته به یې ټوکې کولې او کله کله به یې ډېرې ساده ساده خبرې هم کولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځو اصلي کيسې ته: خبره داسې شوه، چې د غوا له ورکېدو وروسته د غوا خبره آس ته واوښته، يعنې تر هغې شپې وروسته په دوهمه شپه باندې آس ورك شو.

د هغې شپې په سبا هم خلك ډېر وګرځېدل خو د آس څه اثر يې تر مازديګره پيدا نه کړ، خو صبور اکا ويل چې: د کوچانو له کيږديو سره يې د آس زين او ځينې نور سامان ليدلئ وؤ.

چې کله کليوال ورغلل بيا هماغه خبره شوه، توپير يې دا وؤ، چې صبور اکا ته چا سپکې سپورې نشوې ويلای سبا بيا د نادر اکا غوا ورکه شوه، خو د دې غوا هېڅ اثر چا ونه ليده، او په بله شپه د نادر اکا ټول جوار رېبل شوي ول، خو څه اثر يې نه ښکارېده، ټول خلك راساً د کوچانو خواته ورغلل، د جوارو څه ټاټې هلته پرتې وې، د همدې لپاره خلك کوچانو ته په غوصه شول، حاجي صيب د غواګانو، آس او جوارو بيه په زيان کې ترې وغوښته، خو کوچانو په لومړيو کې سر زوري کوله، وروسته چې پوه شول چې سرزوري يې کار نکوي، بيا يې ومنله چې اوؤښتئ زيان به جبرانوي، خو کليوالو دا نه منله چې هغوی دې نور په دې سيمه کې پاتې شي، په زيان کې مو له هغوی څخه ډېرش مېږې واخيستې، او

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی ته یې وویل: چې تر سبا سهار پورې دا سیمه پرېږدی، کنه بیا به در ته ښه نه وي.

خو کلیوالو دا وېره لرله چې نن شپه هم زیان او هم نور ګټه له مونږ څخه وانخلي، یعنې داسې نشي چې نن شپه له څو کلیوالو څخه په یوه شپه کې غلا وکړي او بیا سبا وتښتي، نوځکه خو ټولو کلیوال د پیرې لپاره ووتل، په هغې شپه ټولو کلیوالو پیره کوله، سبا چې مو کله د سهار لمونځ وکړ، او سهار چای مو وڅښه، نو د کوچانو خواته روان شولو، هلته چې ولاړو کوچان نه ول، تللي ول هغه هم ډېر لرې.

××××××

خو په دغې شپې زمونږ یو کلیوال د ټوپك د اور لاندې راغئ او ووژل شو، ټول کلیوال هلته ورټول شول، په نور کیسه نه پوهېږم ځکه زه کوچنئ او چا نه ورپرېښودم، چې هلته ورشم، سبا ته یې د جانداد اکا جنازه وکړه، او وروسته له جنازې څخه حاجي صیب عبدالله ګل اکا، شکور اکا، او کریم ګل زمونږ کور ته راغلل، حاجي صیب وویل: چې: دا شونې نده چې دا کار به کوچانو کړئ وي، زه داسې فکر کوم چې دا کار د کلیوالو د کوم کس دئ، نو ځکه مونږ په پټه پیره کوؤ، چې ګېر یې ګړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لومړۍ شپه هیڅوك هم هلته رانغئ، دوهمه شپه هم ځوك رانغئ، خلك هم ستړي شول او د راتلونكو شپو لپاره يې ځو نورې ډلې وګومارلې، چې په دې ډولو كې به هر يوې ډلې ته په دربوؤ ورځو كې يو ځل د پیرې وار راته، په دربمه شپه ځو كسان راغلل چې ټوپكې ورسره وې، پیره دارانو د ودرېدو ورته وويل، هغوی ودرېدل، يو كليوال لاټين (الكين)يې ورنږدې كړ، چې د لاټين رڼا پرې ولوېده، خلك حيران شول، ځكه هغه غله نه ول بلكې عسكر(سرتېري) ول، د خلكو عسكر هم نه خوښېدل، ځكه د عسكرو توپير له غلو سره دا وؤ، چې غلو به د شپې له خوا كوم كليوال بوته، خو عسكرو به د ورځې له خوا، عسكرو به زمونږ مالونه نه لوټل خو غلو به لوټل، بل توپير يې دا وه، چې عسكرو به چې كوم كس له ځانه سره بوته، د هغه سړي به مړئ او ژوندئ ورك شو، خو غلو به بيا مړئ ورته پرېښوده، تر ځو كورنۍ يې تر پنه ببغمه شي، له دې خبرې تېر ېږو، خبره داسې شوه، چې دغه شپه هم په خير سره تېره شوه، سبا شپه بيا پیره شروع شوله، په دغه شپه زما پلار هم پیرې ته ولاړ، ترڅو كه خدای كول هغه غله او قاتلين پيدا كړي، كليوال ټول په تمه ول، ترڅو هغوی ته يې چې كومه لومه ايښې ده، هغوی هغې ته دننه شي، او دوی يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم راګېر کړي، له نېکه مرغه چې هغوی راغلل، د کلي د جومات له څنګه تېرشول او د جانداد اکا کور خواته راغلل چې زمونږ له کور څخه غوا غلا کړي، پیرداران ترېنه راتاو شول، او خلك يې ټول ونیول هغوی یې زمونږ غوجل کې وتړل، ترڅو سبا چې ټول کلیوال راشي بیا به د دوی په اړه له غور او سوچ وروسته فیصله(پرېکړه) وکړي، چې څه ورسره وکړو.

سبا سهار تر لمانځه او د سهار چای تر څښول وروسته ځینې کلیوال او مشران زمونږ د حجرې خواته را روان شول، او زمونږ حجرې ته ننوتل، زه لاړم چای مې ډېر په سختۍ سره راوړ، چې چای مې اچاوه خلکو خبرې داسې پیل کړې:

د جانداد اکا زوی نسیم: زه خو وایم: دوی ټول به ووژنو او ځان به ترېنه خلاص کړو، هسې هم دوی زما پلار او زمونږ نور کلیوال ووژل، نو ځکه خو کېدای شي چې مونږ د خپلو عزیزانو بدل ترېنه واخلو او له دوی څخه هم ځان خلاص کړو.

شکور اکا وویل: زه وایم چې: د دوی مخونه به ورتور کړو په خرو به يې سپاره کړو او په ټوله ولسوالۍ به يې وګرځوؤ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالله ګل اکا وویل: زه داسې سوچ کوم چې باید دوی ټول ووژنو او سپیانو ته یې واچوؤ، تر څو نور تر ېنه عبرت واخلي.

حاجي صاحب وویل: داسې به وکړو چې د ټولو لاسونه به ترې پرې کړو چې دا کار هم له اسلام سره سم دئ، او هم ښه کار دئ نور خلکو ته هم ښه عبرت دئ، ځکه که مړه یې کړو یو څو ورځې به د خلکو په زړه وي بیا به یې هېر کړي، خو که لاسونه یې پرې کړو، تر څو چې خلك یې وینې عبرت تر ېنه اخلي.

مولوي صیب هم د حاجي صیب خبره ور تائید کړه.

خو شفیق چې هغه مهال په استخباراتو کې یې نده درلوده، وویل چې: دوی به حکومت ته وسپارو تر څو هغوی محاکمه کړي، او که چېرې یې حکومت ته ونه سپارو نو هغوی به له خبرېدو سره سم مونږ مجرم وګڼي، او عسکر به راولېږي، تر څو مونږ ونیسي، او له نیولو وروسته به د دوی په ځای مونږ محاکمه کړي.

کریم ګل چې زمونږ د کلي دوکاندار(هټیوال) وؤ، ډېره ساده سړئ وؤ، چې کله یې دا خبره واورېده، کوم چاې چې یې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوله کې وو، هغه يې د کوټې منځ ته وشينده، او وېي ويل: ته رېښتيا وايې؟ رېښتيا به داسې کېږي؟

ټولو کليوالو ورپورې وخندل بيا تر څو شېبو وروسته شفيق ورته وويل: هو! بالکل به همداسې کېږي.

خو خيره همدا خبره د کليوالو له خوا ومنل شوه او د نوې اونۍ لومړۍ ورځ يې حکومت ته د دوۍ د سپارلو لپاره وټاکله.

د شپې له خوا عسکر راغلل ټول کلئ يې محاصره کړ، ځينې کورونه يې هم تلاشي کړل، خو له نېکه مرغه زمونږ غوجلې ته چې په هغې کې هغه غله ول، او مخته يې سپئ ترلئ وؤ، هغې غوجلې ته دننه نشول، تر سبا پورې په کلي کې ول، سبا سهار څو کسان چې دوربينونه او کاغذونه يې په لاسونو کې ول، دې ځای ته راغلل، او دلته يې ډېر ځايونه وکتل، بيا مازديګر بېرته ولاړل، په سبا يې د جُمعې ورځ وه، چې کله ټول کليوال د جُمعې لمانځه ته راټول شول، ملاصيب تر لمانځه وروسته کليوالو ته وويل: تاسو څو شېبې صبر وکړۍ مونږ تاسو ټولو ته هغه غله درښيو د غلو تر کتو وروسته به بيا ټول کورونو ته ولاړ شی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولو کليوالو غله وليدل، خو يوه تن وويل: چې د غلو له ډلې څخه دا يو تن د کوز کلي د خان سمندر خان کس دئ.

خبره د شنبې ورځ ته پاتې وله، چې د شنبې ورځ شوه، کليوالو غله په موټر کې واچول او د ولسوالۍ خواته روان شول، هغوی يې د ولسوالۍ استخباراتو ته وسپارل، هغوی ورته وويل: مونږ به له دوی څخه څېړنه وکړو، بيا به تاسو ته خبر درکړو، چې کله يې محکمه ده، تاسې بايد محکمې ته راشۍ او هلته خپله شاهدي(ګواهي) ورکړۍ!

ټول کليوال، چې کوم ولسوالۍ ته تللي ول، هغوی بېرته کلي ته راغلل، او په کلي کې خوشحاله خوشحالي شوه، کليوالو رانګارنګ (بېلابېلې) لوبې شروع کړې.

کريم ګل به ويل: زما د سپېلنو زور خو وينۍ چې ټول غله مې درته سم کړل، ما به چې لوګي کول تاسو به ويل چې: ياره ته هم عجيبه سړئ يې، د سپېلنو يې له غلو سره څه؟

حاجي صيب به ويل: دوی بد بوتي دي، او بد بوتي بلا نه وهي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا صیب به ویل: داسې دعا کوی، چې الله تعالیٰ (جله جلاله) مو دې له دې بلاوؤ څخه د تل لپاره نور خلاص کړي.

خو کلیوال د دې خبرو په کیسه کې نه ول، ما او زما یوه ملګرئ چې شمس الرحمن نومېده، مونږ به په ساده اصطلاح شمسو ورته ویل، په دغه ورځ مو د وادان احمدزي دا شعر د سندرې په ډول په زوره تکراراوه:

د ګناه پایښت همدا وي تول علم ته به رسوا وي

کله چور او چپاول وي کله قتل، کله غلا وي

د ولس پرواچې نه کړي بیا زندان به یې سزا وي

هسې هم سبا د کریم ګل کوژده وه، او کریم ګل د کلي ډم ته ویلي ول، چې نن به د کلي په میدان کې تر سبا پورې مېله وي، ډول به غږوي، همداسې وشول، تر سبا پورې ځینو خلکو اتڼونه کول چا به ننداره کوله، حاجي صیب، ملا صیب، د جانداد اکا زوی او عبدالله ګل اکا او ځینې نور مشران له میدان څخه روان شول، زما پلار هم ماته غږ وکړ، او راته یې وویل: زویه! چابك (چټك) به ولاړ شې کورته مورته به دې ووایې چې شین چای کېږدي، مور مې هم شین چای وکه، او ما

(c) ketabton.com: The Digital Library

چای له ځانه سره واخیست او حجرې ته مې یوړ، خلکو بحث پیل کړئ وؤ، د کلي په شته حالاتو یې سره خبرې وکړي، تر څو په راتلونکي کې څرنګه کولای شي، چې له داسې پېښو څخه مخنیوئ وکړي.

د جانداد اکا زوي نسیم وویل: راځئ داسې به وکړو، چې که خدای وکړي، یو څو تکړه ځوانان به وټاکو تر څو د کلي امنیت سمبال کړي.

کریم ګل وویل: داسې یو کار ځکه نشي کېدای چې زمونږ کلئ له څو خواوؤ څخه لارې لري، نو د دې لپاره باید څو ډلې جوړې شي، په هره ډله کې باید ډېر کسان شتون ولري، که چېرې داسې وکړو، دا پیره به تر یوې میاشتې ډېر دوام ونکړي، ځکه ځوانان به ستړي او زړونه به یې ساړه شي، او نور به له دې کار څخه تېر شي.

یوه کلیوال کریم ګل ته وویل: یاره ته هم هوښیار شوئ یې، ودې نه ویل چې دا خبره دې څنګه په مغزو کې راوګرځېده؟

کریم ګل وویل: اصل کې خبره داسې ده چې یو وخت زما مور راته دا کیسه کړې او ویل یې: یو وخت په یوه ځای کې څو کسانو په ځنګله کې کار کاوه، دوی به د شپې له خوا په

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوبت سره پیره کوله یوه شپه د دوی څخه د دوؤ مېنځ کې شخړه پیدا شوه، دریم هم د دوی د یوه تن ملاتړ وکړ، د شپې هغه یو یوازې تن له ځانه سر وویل: دوی خو پیره کوي نو زه ولې پیره وکړم، دئ کراره ویده شو، هغو نورو په نوبت سره د شپې پیره وکړه، خو یو وخت دواړه ویده شول، سهار چې را پاڅېدل، نو ګوري چې څه خبره نشته سبا شپه هغو دواړو پخپل منځ کې هم شخړه وکړه، او درې واړه بېل بېل څملاستل، هر یوه به ویل چې هغه بل دې پیره وکړي، په همدې کې یوه له ځان سره په لوړ آواز وویل: زه خو لږ لږ ځای ته ځم، هلته تر سهار پیره کوم، ولې د بل چا لپاره پیره وکړم، یوه بل هم همداسې وویل، بیا ولاړل، دا یو کس یوازې پاتې شو، هغه دوه تنه چې لرې تللي ول، دواړو پیره کوله، یو وخت چې خوب پرې زورور شو، نو له ځانه سره یې وویل: پرون شپه څه وشول چې نن شپه به وشي، کراره ویده شول، خو هغه درېم یې په اور کې خپله چاړه ومنډله او خپل لاس یې وسوځاوه، تر سهاره ویښ پاتې شو، سهار یې زړه وشو چې له ملګرو سره روغه وکړي، ځکه تېوله شپه یې په ویښه تېره کړې وه، خو چې څومره چغې یې ووهلې ملګرو یې ځواب ورنکړ، په ځنګله کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر وګر ځېده بلآخره يې دواړه ملګري په داسې حال کې پيدا کړل، چې نيم بدنونه يې ليوانو خوړلي ول.

کليوالو بيا وخندل، يوه وويل: نو تا پدې خبرو باور وکړ؟

له دې خبرې سره د کليوالو خندا نور هم زور واخيست، چې په دې وخت کې حاجي صيب وتوخل، بيا ملاصيب په خبرو پيل وکړ، خپلې خبرې يې داسې پيل کړې: خندق جګړه کې چې کله يهودانو او قريشو سره تړون وکړ، نو پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) دې جګړې ته د تياري لپاره مسلمانان راټول کړل، چې مشوره ورې وکړي، سلمان فارسي (رضي الله تعالیٰ عنه) وويل: په فارس کې چې کله به خلک پوه شول، چې د دښمن لښکر ډېر دئ، دوی به يوه کنده وېسته چې هغې ته خندق ويل کېږي، او چې کله به دښمن دلته را ورسېده، نو هيران به شو، تر کندې راتېردئ نشو.

نو ځکه خو پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) همدا د سلمان فارسي خبره تائيد کړه، او هلته يې خندق جوړ کړ، اوس زه هم وايم چې بايد خندق جوړ کړو.

حاجي صيب وويل: د ملاصيب خبره سمه ده، مونږ بايد داسې وکړو چې تر کلي خندق راوګرځو او بيا هغه کومه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاوره چې له خندق څخه راوتلې ده له هغې څخه به دیوال جوړ کړو، چې په دې توګه به هم دیوال شي او هم خندق.

ټولو کلیوالو وویل: سمه ده! حاجي صیب ته خو زمونږ مشر یې، چې ته څه وایې هغه به کوو، تر جنازې وروسته به د دې کار لپاره چمتوالئ ونیسو او ان شاء الله چې، سبا نه بله ورځ به کار پیل کړو.

×××××

په کومه ورځ چې کلیوالو غوښتل چې کار پیل کړي، په هغې ورځ عسکر کلي ته راغلل، حاجي صیب، ملاصیب، کریم ګل، نسیم، زما پلار، د کریم ګل پلار عبدالله ګل اکا او ځینې نور مشران یې ونیول او له ځانه سره یې بوتلل، سبا چې کله شفیق الرحمن راغئ، کلیوالو ورته وویل: چې تا خو ویلي ول، که چېرې مونږ غله حکومت ته وسپارو، نو هېڅ خبره نشته، اوس خو یې ټول کلئ هم له ځانه سره بوته!

د شفیق الرحمن په تندې کې ګونځې پیدا شوې، په لوړ آواز یې وویل: چپ کمعقله! وو ایه چې چا بوتلل او چېرته یې بوتلل؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمس الرحمن یا په ساده اصطلاح شمسو د شفیق الرحمن ورور وؤ، ویې ویل: لللل لاللل لا! لالا! هغه کلیوال عسکرو له ځانه سره بوتلل.

شفیق الرحمن په بېړه، د ولسوالۍ خواته روان شو، سبا غرمه شفیق الرحمن راغئ، او ځینې پاتې کلیوال یې را ټول کړل ورته ویې ویل: څه خبره نشته! هسې سمندرخان شکایت کړئ او ویلي یې دي، چې تاسو د هغه کسان ډبولي دي، هغوی مو له کوزې کلا څخه نیولي او برکلي ته مو بولي دي، بیا مو څو ورځې هلته بندي کړي دي، د همدې لپاره د ولسوالۍ سرتېرو زمونږ ځینې مشران نیولي دي، ما خپله هڅه وکړه، څو ورځې وروسته خوشې کېږي.

شمسو وویل: تا خو دا هم ویلي ول چې هېڅه به نه کېږي، خو عسکرو کلیوال

شفیق الرحمن په خبره کې ورولوېد: چپ شه! رزیله! تاته چا د خبرو وار درکړئ ده، چې ومې ویل خوشې کېږي، بیا خوشې کېږي!

شفیق الرحمن به د ورځې او شپې په ولسوالۍ کې وؤ، بلاخره څو ورځې وروسته د دوشنبې په ورځ کلیوال

(c) ketabton.com: The Digital Library

راخوشې شول، په کلي کې يوځل بيا خوشحالي شروع شوه، تر ډېرو ورځو په کلي کې خوشحالي وه، مونږ داسې فکر کاوه، چې نور هغه تېرې خبرې ورکې شوې دي، نور نه غله شته او نه عسکر يواځې او يواځې د کلي خوشحاله خلك به وي او خندا ګانې خو داسې ونشول، څو ورځې وروسته دوه تنه عسکر راغلل، حاجي صيب سره يې خبرې وکړې، يو کاغذ يې ورکړ، بيا يې حاجي صيب ته لاس ورکړ، غږ يې نه راته چې څه سره وايي، خو د لاس ورکولو ورسته عسکر لاړل، او حاجي صيب هم د ماسختن لمانځه وروسته کليوالو ته ويلي ول: چې بايد، ټول زمونږ حجرې ته راشي، زه په دې خبره خبر نه وم، چې پلار مې د انګړ(حويلي) د دروازې(وره) په خوله کې غږ کړل، ځويه شين چاى او ګوړه، راوړه، ژر کوه چې مېلمانه راغلي دي!

ما خپل ورور ته وويل: لالا ورشه چاى ور وړه، پلار مې چاى غوښتئ ده.

هغه وويل: څه ورکه شه! خپله يې ورورړه، څه کوچنئ خو نه يې د نهو کلو هلك يې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما هم چاینکه او د کوړې ډکه ټکرۍ له ځانه سره واخیسته، او لاړم چاینکه مې هلته کېښوده، او په منډه په پیالو پسې راغلم، پیالې مې له ځان سره واخیستې، ورغلم ټولو ته مې چای واچاوه، په دې وخت کې حاجي صیب هم راغئ، حاجي صیب ته مې هم چای واچاوه، او د پلار تر څنګ کښناستم، پلار مې ځان ته نږدې کړم او ویې ویل: زما ګران ځوی ډېر هوښیار ده، د مشرانو په مجلس کې خبرې نه کوي، همداسې ده، کنه ځویه؟

ماهم وویل: سمه ده پلار جانه!

کلیوالو حاجي صیب ته سترګې نیولې وې تر څو حاجي صیب خبرې پیل کړي، حاجي صیب یوه وړه ټوټه کوړه خولې ته واچوله، له شنو چایو څخه یې غوړپ وکړ، بیا یې خبره داسې شروع (پیل) کړه: تېره ورځ دوه تنه عسکر راغلي ول، هغوی ویل چې: دلته زمونږ انجینرانو سروې کړې ده، هغوی ویلي دي چې په دې ځي کې هوایي ډګر په ښه توګه جوړېدای شي، خو یوازېنۍ ستونزه ستاسو کورونه او کروندې دي، د افغانستان حکومت تاسې ستاسې د ځمکو بیې درکوي، او ستاسو د کورونو په ځای تاسو ته کورنه درکوي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه د حکومت له خوا راستول شوئ استعلام ده، ويې ګورۍ خوښه مو نن شپه مشوره کوۍ او سبا ته خو مونږ بايد هغوۍ ته ژر ځواب ووايو، ځکه چې بيا هغوۍ مونږ ته هغه څه چې مو ترې غوښتي وي هغوۍ به يې راکړي، نو ځکه مخکې تر دې چې هغوۍ بېرته راشي بايد مونږ د استعلام ځواب ليکلئ وي، ځکه هغوۍ مونږ ته لس ورځې وخت راکړئ ده.

زما پلار وويل: حاجي صيب زما په فکر بايد داسې وکړو، چې څو ورځې ښه چورت ورته ووهو، له هغې وروسته به پرېکړه وکړو.

ټولو کليوال هم د هو په اشارې سره سر وخوځاوه، بيا ملا صيب او حاجي صيب هم وويل: بکل! دا ډېره ښه خبره ده، مونږ به همداسې کوؤ.

×××××

د هغو لسو ورځو څخه پنځه ورځې يې ډېرې په خفګان تېرې شوې، بيا په شپږمه ورځه، سلام چې د څو کلو راهيسې په ښار کې اوسېده، کلي ته راغئ، ما چې وليد ورته ومې ويل: ته څوک يې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه راته وویل: سلام! خو ودې نه ویل ته څوك يې؟

ما ورته وویل: زما نوم احمدزئ ده،د دې کلي اوسېدونکئ یم.

سلام وویل: زه هم د دې کلي اوسېدونکئ یم، د کریم ګل ورور یم، خلك راته سلام ګل وايي، خو زه، ځان ته یوازې سلام وایم، هسې ودې نه ویل، چې کور کلي کې څه کیسې دي؟

ما ورته وویل: هېڅ بس څو ورځې مخکې له کابل څخه دوه سرتېري راغلي ول...

چې کیسه یې واورېده، راته یې وویل: سمه ده ګرانه! ته ډېره هوښیار یې، چې غټ شې له تا څخه به غټ فتنه جوړېږي، زه اوس خپل کور ته ځم، د خدای په امان کوچنیه!

د شپې خپل کور کې غوږېدلئ وؤ، بیا سبا غرمه بیا زمونږ په کور کې غونډه شوه، په غونډه کې تر ډېرو خبرو وروسته داسې پرېکړه ونیول شوه، چې کلیوال به په استعلام کې ورته د ځمکې د تسلیمولو په بدل کې باید مونږ ته په شهرنو کې کور راکړي او یا هم د هغې بیه راکړي، د استعلام په ځواب کې مو هم همداسې ولیکل، بیا هغوی هم له ډېر څه جر او بحث څخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته دا راسره ومنله چې د هغو ځایونو کې د کورونو بیه ورکوي، خو تاسې به هم په یوه میاشت کې ټول کلئ او ځمکې تشوئ.

چې پنځلس ورځې تېرې شوې، حکومت زمونږ کلیوالو ته د ځمکو او کورونو پیسې ورکړې، زما پلار په شاه شهید کې کور واخیسته، له هغې وروسته زمونږ کلیوالو چا خپل دروازې وېستلې چا خپل باموونه لوڅول، او چا هم خپلې ونې او باغونه وهل، او په کابل کې یې چې کوم کورونه ول، هلته یې وړل ترڅو بیا یې په ژمي کې د سون توکو پر ځای وکاروي، مونږ هم خپلې کړکۍ، دوازې، لرګي، ځینې ونې او چنار له ځانه سره یوړل، په کومه ورځ چې مونږ ته پیسې راکړل شوې، په هغې ورځې به سبا د داوؤد خان په ځای ترکئ کېناسته، مونږ چې کله کډه وکړه، نو هلته په کابل کې ډېر بدلون راغلئ وؤ، زمونږ ټول کلیوالو په کابل کې کور واخیست خو د پخوا په شان، هغسې لوبې نه وې، د یوبل کور ته تګ او راتګ، کیسې او ملګرتیا نه وه، په کابل کې زمونږ ملګري هغوی ول، چې په ورځ کې به مو ورته دوه یا درې سلامه اچول، هسې د دې لپاره چې مونږ به ډېر سلامونه اچول، ځینو خلکو به راته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهاتي هم ويل، خو ما د دې خبرو پروا نه كوله، مور به مې هم له كوره څخه د ډېر وخت لپاره دباندې نه پرېښودم، او تل به يې راته ويل: زويه! ډېر دباندې مه ځه دا كلئ نده، دا د كابل ښار ده، دلته به ورك شې، يا به هم له كومې بلې پېښې سره مخ شې.

تېوله ورځ به په كور كې ناست وم، يوازې ښوونځي ته تلای شوم، بس نور بل داسې ځای نه وؤ، چې زه دې ورشم، بس له ښوونځي څخه چې به رخصت شوم ترو به كورته راتلم، د دې لپاره به په كور كې وم، چې مور او پلار به مې ويل بايد درس ووايم، خو په داسې ځای كې درس كله ويل كېده، دا هغه كلئ نه وؤ، چې به هغه ښكلې او پاكه، له عطر ډكه او تازه هوا پكې چلېده، په هر ځای كې به يې د اوبو چينې وې، شا او خوا به يې غرونه ول، نور هغه د غوا ګانو شودې نه وې، د ورځې هغه پنځه بادام به نه ول چې زمونږ ماغزه به يې قوي(زورور) كول او نه هم هغه شنه پټي وؤ، چې مونږ به ونو تر سيوري لاندې درسونه ويل، دلته خو يوازې راډيو وه، چې له ماسپښين څخه تر ماسختن پورې به مې اورېدله، نور چې به د راډيو په اورېدلو ستړئ شوم، بيا به څمالستم، ورځې همداسې تېرېدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو وخت هغه وخت چې حفیظ الله امین په تخت باندې ناست وؤ، زه په لسم ټولګي کې وم، زمونږ د ادبیاتو استاد نوئ دې ښوؤنځي ته راغلئ وؤ، د به تل د روسانو او د کمونیستانو صفتونه کول، د کمونیزم صفت به یې کاوه، ویل به یې:
کمونیزم یو داسې نظام دئ، چې پادشاه او عام وګړي پکې یو شان دي، د کمونیزم نظام ژوند ډېر ښکلئ ده...

د روسانو په اړه به یې ویل: شورویان له کلونو راهیسې زمونږ د هیواد او زمونږ د خلکو مرسته کړې ده، کله چې داوؤد خان په افغانانو باندې ظلم پیل کړ او د خلق ګوند سره یې خیانت وکړ، روسیې د خلق ګوند سره مرسته وکړه، د داوؤد خان حکومت یې چپه کړ او د خلقیانو حکومت یې جوړ کړ، چې نوم یې هم جهوري خلق افغانستان پرې کېښود او مرستې یې اوس هم دوام لري، پر راتلونکي کې به هم دوام لري.

زمونږ د ټولګي ډېر شوخ زده کوؤنکي احمد احمدیار وویل: ښاغلئ ښوؤنکیه! ومو نه ویل چې داوؤد خان څه خیانت کړئ وؤ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښوؤنکي په ډېر نرم انداز سره وويل: داوؤد خان د خلق ګوند سره دا خيانت کړئ وؤ، چې خپله داوؤد خان د خلق ګوند په مرسته واك ته ورسېده، خو څو ورځې وروسته يې له امريکا سره اړيکې ټينګې کړې، بيا څو ورځې وروسته يې د خلق ګوند د مشرانو د نيولو حکم صادر کړ، نو ځکه خو هم د خلق ګوند د اتحاد جماهر شوروي په ملاتړ په داوؤد خان کودتاه وکړه، او له واکه يې لرې کړ.

زمونږ ټول کال په دې کې تېر شو، چې بايد عامه ګټه په نظر کې ونيسو، تر ادبياتو مو د لېنن او مارکس اصول ډېر زده کړي ول، د افغانستان علماء مو دومره نه پېژاندل، څومره مو چې د کمونيزم علماء پېژاندل، خو کله به چې مونږ ترې نه پوښته وکړه چې د حفيظ الله امين او ترکي تر منځ څه تېر شوي ول، او لامل يې څه وؤ، نو خبره به يې تېروله، مونږ هم نه پوهېدو چې ولې، تر څو مونږ په دوولسم ټولګي کې وؤ چې اتحاد جماهر شوروي په افغانستان باندې يرغل وکړ، زمونږ ګاونډيان به د شپې له خوا باموتو ته ختل او په شعارونو باندې به سر ول، زما به نور زړه په تنګېده، او کله به د موچي ماما خواته ورتلم، وروسته داسې آموخته شوم، چې له غرمې

(c) ketabton.com: The Digital Library

څخه به تربېګا پورې له موچي ماما سره وم، هغه داسې سړئ وؤ: د ملي بسو له تم ځای سره به ناست وؤ، کله به يې پخوانۍ کيسې راته کولې او کله به يې تاريخ راته بياناوه، کله به يې شعرونه راته ويل او کله به يې ټوکې کولې که رينښتيا درته ووايم ډېر پوه او ساعت تېره سړئ وؤ، په ما باندې ځکه ډېر ګران وؤ، ځکه که به غمجن وم، که خفه وم، که پرېښانه وم او که به مريض وم، نو موچي ماما ته به راتلم، که صفا درته ووايم، نو د هر مرض دوا(درمل) ورسره وه، بې له مرګه، هسې يوه ورځ زما معدې ډېر سخت درد کاوه، ده راته يې وويل: چې هيلنئ (نعنا) په اوبو کې ووېشوه، بيا ځنې يو ګيلاس وڅښه، انشالا(ان شاءالله) ښه به شې.

چې دا کار مې وکړ بلکل روغ او جوړ شوم.

يوه ورځ دته يو کس راغئ او ورته يې وويل: زما دا بوټونه شکېدلي دي، ويې ګنډه، سړي ډېر ښه اخلاق لرل، ښکلې او پاکې جامې يې اغوستې وې، ماته يې اشاره وکړه ،چې ګوښې ته شه، زه لږ ګوښه شوم او بيا يې وويل: ځوانه! څه کار کوې؟

ما په کرار غږ سره وويل: د دولسم ټولګي زده کوؤنکئ يم.

سړي وويل: نور څه کار کوې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وویل: هېڅ، بس دلته له موچي ماما سره ودرېږم.

سړي وویل: نوم مې ګلاب ده، او په قلاچه کې مې دوکان ده، که دې زړه وؤ چې کار وکړې هلته راشه، زه تاته یو کار در کولئ شم ساعت به دې هم تېر وي، او پیسې به هم ګټې، څه پکې وایې؟

زما سړئ خوښ شو، ښه سړئ راته ښکاره شو، سبا چې له ښوؤنځي څخه راووتم، د ګلاب خان دوکان خواته ورغلم، چې کله هلته ورسېدم، سلام مې واچاوه، په لومړي سر کې یې فکر نه وؤ، خو وروسته چې یې راوکتل، راته یې وویل: راځه دننه دوکان ته ترڅو به په دروازه کې ولاړ یې؟

زه هم هلته کېناستم (کښېناستم) او هغه راته چای واچاوه، پیاله یې رامخته کړه، ویل یې: چای وچیکه (وڅښه) نورې خبرې به بیا سره کوؤ.

چې چای ومې وڅښه ده راته وویل: ځوانه که زه تاته د میاشتې یو سلګون درکړم، ته له ماسره شاګردي کوې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وویل: ولې نه ګلاب کاکا! سر له سبا څخه ستا شاګرد یم، چې کله له مکتب څخه رارخصتیږم بس ترو به ستا دوکان ته راځم او له تاسره به په دوکان کې مرسته کوم.

سبا چې کله راغلم، ګلاب وویل: ریښتیا ځوانه ما درڅخه پوښتنه هم ونه کړه، چې ستا نوم څه ده؟ خیر فکر وکړه چې اوس مې وکړه.

ما ورته وویل: زمانوم احمدزئ ده.

ګلاب بیا زیاته کړه: ستا پلار څه کار کوي؟

ما ورته وویل: زما پلار د کابل ښار د پوهنې ریاست کې کار کوي.

ګلاب بیا پوښتنه وکړه: ته کوم ګوند کې یې؟ په خلق کې که په پرچم کې؟

ما ورته وویل زه نه په خلق کې یم او نه هم په پرچم کې اصلاً ماته دا ګروپونه خوند نه راکوي.

ګلاب بیا راته په یوه عجیبه انداز سره وویل: دا سرو جنډو (بیرغونو) والا پیژنې چې څوك دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وویل: نه څه یې پېژنم، بس دومره ترې خبر یم چې شورویان دئ او خلك هم وایي چې دوی شورویان دي.

ګلاب خان وویل: بلکل همداسې ده، پوهېږې دوی څه غواړي؟

ما ورته وویل: دوی غواړي چې زمونږ هیواد جوړ کړي، یو ډېر ښه نظام جوړول غواړي، داسې نظام چې د عادي مأمور او د ریس جمهور(ولسمشر) توپیر پکې نشته، دواړه یو ډول خواړه خوري، په هغه نظام کې که یوه کس مجرد وي او که واده سوئ دواړه په یوې اندازه کار کوي.

ګلاب خان راته نور څه ونه ویل، څو ورځې نورې هم مونږ د سیاست په اړه خبرې سره ونکړې، نورې خبرې به مو کولې کیسې به مو کولې خو د دین او د سیاست په اړه مو خبرې نکولې، وروسته له یوې اونۍ بیا ګلاب خان وویل: ته رینښتیا وایې چې هغوی د افغانستان جوړول غواړي؟

ما ورته وویل: هو! خود رینښتیا وایم، او که زه ونه وایم هم بیا هم خبره همداسې ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلاب خان وویل: اصل کې خبره داسې نده، شورویان غواړي چې له مونږ څخه غلامان جوړ کړي، خپل استعمار اوږد کړي، خپل کمونیستي نظام پراخ کړي، او امپریالیزم ته ماته ورکړي، خو زمونږ د هیواد ساتل زمونږ دنده ده، زمونږ د پلرونو او نیکونو پرمهال انګریزان راغلي ول، هغوی مو له مکناتېن څخه تر ډاکټر برایډن پورې تېول، مردار کړل اوس دوی هم مردارؤ، که ستا خوښه وي، نو ته هم کولای شې چې له مونږ سره په دې کار کې مرسته وکړې.

ما د هغه د خبرې په پرې کولو سره وویل: سمه ده! چې هغوی د افغانستان د ورانۍ او بیا یې بېرته په خپله نخچه (نقشه) جوړول غواړي او مونږ باید د هغوی مخه ونیسو خو ودې نه ویل چې څنګه به یې مخه نیسو، زه او ته په یوازې او که نور څوك هم په دې کار کې له مونږ سره مرسته کوي؟

ګلاب خان وویل: بلکل هغوی غواړي افغانستان وران کړي او بیا یې په خپله نخچه جوړ کړي، مونږ باید د هغوی مخه ونیسو هسې که مونږ مړه شو شهیدان یو او که چېرې ژوندي پاتې شولو، نو غازیان یو، په دواړو لارو کې بریالي یو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وویل: په دې خبره خو زه هم پوهېږم، خو ما تاته وویل، چې مونږ باید څه او څنګه وکړو، په یوازې خو نشو کولای چې د هغوی مخه ونیسو څوک له مونږ سره مرسته کوي؟

ګلاب خان وویل: زه تا د جمعیت اسلامي دفتر ته بیایم، او ته هلته خپل نوم ثبت کړه، هغوی به تاته دنده درکړي.

×××××

سبا چې له ښوونځي څخه رخصت شوم، بیا د ګلاب خان دوکان(هټۍ) ته ورغلم، سلام مې ورته واچاوه، هغه چې زه ولیدم دوکان یې بند کړ او له ماسره روان شو، دواړه د جمعیت اسلامي افغانستان دفتر ته ورغلو، هلته ګلاب خان خپلې خبرې داسې شروع (پیل) کړې: دا هلك به تل د بسو د تم ځای ترڅنګ له موچي سره ناست وي، اوس غواړي چې له مونږ سره یو ځای شي.

د جمعیت اسلامي په دفتر کې زما نوم ثبت شو او دا دنده یې راکړه چې باید بېرته د موچي ماما څنګ ته ورشې او نور به له هغه سره کېنې او ګورې به چې څوك په دولت کې دي، هغوی به څارې تر کوره به یې ورپسې یې، چې کله دې د څو کسو پتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیدا کړې بیا به د زمونږ دفتر (د جمعیت اسلامي افغانستان دفتر) ته معلومات راوړې.

سبا له ښوؤنځي څخه وروسته د موچي ماما سره ناست وم، تر مازدیګر پورې څه خبره نه وه، مازدیګر یو صیمنصب (صاحب منصب) له موټر څخه راکته (راښکته) شو، زه یې په تعقیب کې وم، تر کوره پورې چې ورسېده، نو د کور پته مې ښه په ذهن کې وساتله، بیا چې کله کور ته ولاړم، هلته مې په کتابچه کې ولیکله، دې کار ته مې څو ورځې دوام ورکړ، بیا مې د جُمعې په شپه ټوله کتابچه د جمعیت اسلامي دفتر ته یوړل، هلته مې هغوی ته وسپارل.

ګلاب هم هلته ناست وؤ، د جمعیت اسلامي د دغه دفتر مشر، راته وویل: دغه کسان چې تا د دوی معلومات مونږ ته راکړل، دوی ټول کمونیستان دي، اوس ستا دنده دا ده، چې دوی ووژنې.

تر څو ما خپله خوله خبرو ته جوړوله، ګلاب خان وویل: نه ! دئ دې همدې کار ته دوام ورکړي، دا کار بل چاته وسپاره، چې دا کمونیستان مردار کړي، دئ دې خپل استخباراتي کارونو ته دوام ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی هم دا خبره ومنله، او ماته یې وویل: ځه ته خپل کار ته دوام ورکړه، خپل کار کوه او هیواد ته خدمت کوه.

د استخباراتي کارونو داسې مصروف (بوخت) کړئ وم، چې ډېر کله به ښوونځئ هم راځخه پاتې وؤ، درسونه خو لا څه کوې، هسې هم د جمعیت اسلامي افغانستان ګوند د کابل د دفتر مشر به راته ویل: یاره! ډېر د ښوونځي په اړه فکر مکوه، دا مسعود او ګلبدین چې ویلئ څه ګټه یې کړې ده؟ اوس له تاسره په یوه کتار (قطار) کې دي، ته د کمونیستانو کورونه پیدا کوې، او مسعود یې وژني، بس همدا توپیر درکې دئ.

نو ځکه خو زه هم دومره د درسونو په غم کې نه وم، په همدې کې یوه میاشت تېره شوه، یوه ورځ زمونږ په ښوونځي کې د درې ورځو لپاره د ښوونکو ناسته وه او په ننګرهار کې د جمعیت اسلامي د خاصو(ځانګړو) غړو غونډه وه، خبره داسې وه، چې د ښوونکو د ناستې په دویمې ورځ د جمعیت اسلامي د خاصو غړو ناسته وه، او زمونږ مکتب خو د مالیمانو (ښوونکو) د ناستې لپاره رخصت وه، نو ځکه خو زه هم د جمعیت اسلامي د خاصو غړو غونډې ته چمتو شوم، ما د جمعیت اسلامي د دې دفتر مشر ته وویل: وروره! سمه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه هم غواړم چې په غونډه کې ګډون وکړم، آیا زه هم کولای شم چې ګډون وکړم؟

د دفتر مشر وویل: نه! ته نشې کولای چې په هغې غونډه کې ګډون وکړې، ته باید خپلې دندې ته دوام ورکړې او ته خو نشې کولئ چې خپل مکتب پر یږدې.

ما ورته وویل: خو مکتب رخصت دئ!

د دفتر مشر وویل: چې ومې ویل چې نشې تلای بیا نشې! په خبر پوه شوې؟

ما څه ونه ویل زړه مې ووځ چې له دفتر نه ووځم او د موچي ماما خواته ورشم، خو چې د دفتر دروازې ته ورسېدم، د دفتر مشر را غږ کړل، سمه ده! چې دومره شوقي یې، کولای شې، چې په دغې غونډې کې ګډون وکړې، خو پام کوم سبا ماسپښین باید دوه بجې د ننګرهار په بهسودو کې اوسې په هغه ځي کې چې کوم دفتر دئ، هغه خو دې لیدلئ ده؟ هغه چې تېره جمعه ته او مسعود ورغلي وی؟ هلته غونډه ده.

سبا د دوؤ بجو پر ځای یوولس بجې مې هلته ځان ورساوه، ځکه ما ویل چې ناوخته نشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته مې چې خپل ساعت (کړۍ) ته وکتل نو لا غونډې ته ډېر وخت پاتې ووٌ، نو ځکه خو زه یوې کوټې لاړم، ما ویل مخکې تر ډوډۍ به یو څه خوب او آرام وکړم، لږ ګرمي وه او لږ ما سفر کړئ ووٌ، نوځکه خو مې ډېره ګرمي شوې وه، په همدې کوټې کې مې چې تشناب ولید، تشناب ته ننوتم ما ویل غسل به وکړم، په کوزه (لوټکه) کې مې نوې اوبه واچلې چې د دووٌ کسانو غږ راغئ، چې فارسي خبرې یې کولې، لږ مې پام ورته ونیوه، ګورم چې مشر او مسعود ده، د دغه ځي د فتر مشر زړه ووٌ چې څه ورته ووایي، کېدای شي دا به یې ورته ویل: چې زه دلته راغلئ یم؟

خو مشر ډېر په غوصه په فارسي ژبه ورته وویل: له لارې څخه لرې شه! ډېرې خبرې مکوه ځه ورك شه!!!

ما مخکې هم مشر لیدلئ ووٌ، خو دومره په غوصه مې کله هم لیدلئ نه ووٌ، مشر ډېره حوصله لرله، هېڅ پوه نشوه چې دا ځلې ولې دومره په غوصه ووٌ.

مشر مسعود ته وویل: ډېره مهمه خبره دا نده چې شوروپان دې له افغانستان څخه ووځي، تر ټولو مهمه خبره دا ده چې باید حکومت د پښتنو له لاس څخه د تل لپاره ووځي،او زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس ته راشي، ځکه دوی تل په مونږ ظلم کړئ ده، او مونږ په دوی رحم کړئ ده، اوس وخت داسې ده چې مونږ به په دوی ظلم کوؤ، او باید د دوی څه له وسه ونشي، مونږ باید د حزب اسلامي افغانستان د پراخېدو مخه ونیسو او د هغه پر ځای باندې باید مونږ پراخ شو، خو تر ټولو مهمه ده دا چې ترڅو چې شوروپان نه وي وتلي باید د ټولو ګوندونو په منځ کې اتحاد موجود وي، ځکه که اتحاد نه وي نو بیا نشو کولای چې شوروپان له هیواد څخه وباسو او که شوروپان له هیواد څخه ونشو باسلئ، نو بیا امریکا هم مونږ سره خپلې مرستې دروي چې دا کار به نه یواځې زمونږ، بلکې د ټولو په زیان وي.

دوی ډېرې نورې خبرې هم وکړې، خو زما ورته هېڅ پام نه وؤ، ما یواځې د هغو خبرو په اړه سوچ کاوه چې دوی مخکې کړې وې، د دې خبرو په اورېدو زما په سر کې سوچونه پیدا شول او د سوچونو په پیدا کېدو سره زما په سر درد شو، لږ وروسته زه هم ورغلم د ډوډۍ دخوړلو لپاره ډوډۍ مې لږ څه وخوړه، هسې مې سر هم خوږېده او زړه ته مې هم نکېده، زړه مې راته ویل چې له دې ځایه څخه ووځه او سیده کورته ولاړ شه، خو بیا مې هم حوصله وکړه په غونډه کې مې ګډون

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړ، یوازې دا خبرې زما د خفګان لامل نه وؤ شوئ، بلکې له هغه سره سره دا خبره هم زما د خفګان لامل شوئ وؤ، چې ما به کوم لیستونه او آدرسونه (پتې) ورکولې هغوی به یوازې هغه کسان وژل چې پښتانه به ول او کوم کسان چې به پښتانه نه وو هغوی به یې نه وژل، درېم دا چې هغوی به ماته ویل: خپله دنده ترسره کوه، مکتب (ښوؤنځي) باندې څه کوې؟ مسعود چې مکتب ویلئ څه ګټه یې کړې ده؟ خو هغه ده، هغه هم له تاسره په یوې ډله کې ده، خو سهیل چې فارسي ژبئ وؤ، هغه ته به یې ویل: چې ته خپل درس وایه، په دې کارونو کې ډېره ګوتې مه وهه او پام کوه چې مکتب خوشې نه کړې!

چې غونډه تېره شوه، نور ماښام وؤ، زما هم طبعیت ډېر جوړ نه وؤ، نو ځکه مې شپه هم هغلته د جمعیت په دفتر کې تېره کړه.

سبا سهار وختي مې له ننګرهار څخه د کابل په خوا حرکت راوکړ، یوؤلس نیمې بجې کورته ورسېدم، ډوډۍ مې وخوړه، تر هغې وروسته مې سر کېښود ویده شوم، هسې خو ما ټوله شپه خوب نه وؤ کړئ، ځکه ټوله شپه په سوچونو کې پروت وم، مازدیګر مهال وؤ، چې له خوبه پورته شوم (پاڅېدم) مخامخ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

موچي ماما خواته ورغلم، خو نه پوهېدم چې څنګه د خپل زړه راز ورسره شريك كړم، ځكه چې په زړه كې مې رنګارنګ خبرې تېرېدې، ما ويل چې اوس به موچي ماما راته وايي: ښه نو ته تر اوسه پورې به د همدې كارونو لپاره دلته ودرېدلې؟

او همداسې نورې ډېرې خبرې، هسې خو زه نه پوهېږم، چې نورو ته د خپلو دردونو ويل به ښه كار وي او كه بد؟ خو په دې پوهېدم چې كه خپل دردونه نوروته ووايې، نو تر ډېره حده پورې سپكېږي، له ما څخه لاره وركه وه، چې څنګه ورته ووايم او كه بېخي (له سره) ورته ونه وايم، په همدې سوچونو كې وم، چې موچي ماما ته ور ورسېدم، موچي ماما ته مې سلام واچاوه، موچي ماما ځواب راكړ، له ځواب وروسته تر نيم ساعت پورې بوخت وؤ، وروسته چې وزګار شو، ماته يې چې وكتل راته يې وويل: څه خبره ده، چې دومره غمجن او تروش ناست يې؟

ما ورته ته ټوله كيسه وكړه، تر هغې وروسته ده وويل: هېڅ د تشويش خبره نده، بله دا چې كېداى شي چې اصلاً د تاجك او پښتون خبره نه وي، بكلې ډېر هغه كسان چې تا د هغوى پته دوى ته وركړې، هغوى به په دولت كې كار نه كاوه؟ يا كه كار يې هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاوه، نو په ملکي برخه کې به يې کاوه؟ نو ځکه به هغوی پرېښي وي.

ما ورته وويل چې: نه ماچې کوم کسان تعقيب کړي ول، هغوی ټول هم دولتي ول او هم نظامي، بله دا چې ما يوازې هغه وخت تعقيبول چې نظامي جامې به يې په تن وې، خو هغوی يوازې هغه کسان وژل چې پښتانه ول.

هغه راته وويل: هېڅ خبره نده، زه به دې د حزب اسلامي دفتر ته بوځم، وبه ګورو، چې هغوی درته څه وايي.

ما ورته وويل: سمه ده! لاړ خوبه شو، خو ودې نه ويل کله؟

موچي ماما راته وويل: سبا چې له مکتب څخه رخصت شولې، ماته راشه د ماښام شپږ بجې به د حزب اسلامي دفتر ته ورشو.

سبا چې له ښوونځي څخه رخصت شوم، مخامخ د موچي ماما خواته ورغلم، موچي ماما ته مې وويل: ماما زه راغلم، له خيره سره شپږ بجې به ځو.

موچي ماما راته وويل: سمه ده! ته صبر کوه، انشالا چې وربه شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې پنځه نیمې بجې شوې، د حزب اسلامي دفتر خواته روان شولو، چې د حزب دفتر ته ننوتلو، نو موچي ماما سلام واچاوه، زه هم ننوتم، هلته یو کس ناست وؤ، تصبیح یې اچولې چې څنګه یې مونږ دواړه ولیدو، نو پورته شو، د سلام ځواب یې راکړ او بیا یې موچي ماما او ماته لاس راکړ، مونږ ته یې د کېناستو بلنه راکړه، مونږ هم کېناستو، موچي ماما خپلې خبرې داسې پیل کړې، دا هلك به هر وخت زما تر څنګ کېناسته، چې به کله خفه وؤ، یا به غمجن وؤ، یا به په تشویش وؤ، تل به له ماسره ناست وؤ، یوه ورځ یو کس د ګلاب په نامه راغئ او دئ یې لږ څه ګوښه کړ، د جمعیت اسلامي دفتر ته یې وباله، دئ هم هلته ورسره ولاړ، د جمعیت اسلامي په ګوند کې یې نوم لیکنه وکړه، خو بلاخره موچي مامازما په اړه ټول معلومات، هغه (د حزب دفتر مشر) ته ورکړل، هغه له ما څخه پوښتنه وکړه: ودې نه ویل چې په جمعیت اسلامي که څه دنده په مخ کې لرې او څه دنده کوې؟

ماورته وویل: داسې فکر وکړی، چې زه د جمعیت اسلامي د استخباراتو غړئ یم.

هغه راته وویل: احمدشاه څه کاره ده؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماورته وویل: هغه زمونږ د ډلې مشر او هم دا ډول، قاضي ده، یعنې د هغه کار دا دئ چې د کومو کسانو لیست چې زه ورکوم، احمدشاه د هغوی په اړه پرېکړې کوي، که یې خوښه شوه وژني یې او که یې خوښه شوه، خوشې کوي یې.

هغه راته وویل: زه نشم کولای چې تاته د غړیتوب کارت درکړم، خو په دې نږدې وختونو کې زمونږ غونډه په پېښور کې داېرېږي، مو ځو ورځې تر غونډې مخکې تاته خبر درکوؤ، چې کله مو خبر درکړ، ته به ننګرهار ته راشې، له هغه ځای څخه به بیا مونږ تا ورسوؤ، ته به له مشر سره خبرې وکړې، تر هغه وروسته به مشر ستا په اړه پرېکړه وکړي.

ما خپل سر د هو په معنیٰ وښوراوه، له دفتر څخه راووتو، تر یوه ځایه پورې زه او موچي ماما یوځای ولاړو تر هغه وروسته بیا ما له موچي ماما سره خدای په اماني وکړه، زه کورته ولاړم، تر چهارشنبې پورې څه خبره نه وه، ما خپل کشفي معلومات ټولول، د چهارشنبې په ورځ موچي ماما راته وویل: سبا ته یې غوښتئ یې سبا مازدیګر له جلال آباد څخه حرکت کوي، نو ځکه خو باید همدا اوس حرکت وکړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه هم مخامخ کورته ولاړم، مور مې په کور کې وه، خو پلار مې دندې ته تللئ وؤ، زه ولاړم خپل کالي مې بدل کړل، او بیا مې له مور څخه یو څو روپۍ راوخیستې، د جلال آباد خواته مې حرکت وکړ، چې کله درونټې ته ورسېدم راپه یاد شول، چې ما خو له موچي ماما څخه پوښتنه ونکړه، چې هغوی په کوم ځي کې پیدا کولئ شم، خو خبره ډېره ښه مخکې تللې وه، ځکه کله چې زه جلال آباد ته ولاړم، د موټر په وروستي تم ځای کې د حزب اسلامي د کابل د دفتر مشر ولاړ وؤ، هغه یو بل کس راوښود، هغه ته یې وویل: دئ پېښور کې زمونږ دفتر ته بوځه!

چې له هغه سړي سره د دفتر له مشر څخه رخصت شولو، زه او سړئ دواړه یوه موټر ته وختلو، په هغه موټر کې اته کسه ناست ول، مونږ چې وروختلو، نو یو څو دقیقې نورې هم موټر ولاړ وؤ، تر هغې وروسته موټر ډك شو، او د تورخم په خوا وخوځېده، چې کله تورخم ته ورسېدو، نو له موټر څخه راښکته شولو، لاړو د پېښور موټر ته وختو، هلته په موټر کې ناست ولو، ترڅو نیمه شپه به وه چې موټر په یوه ځای کې ودرېده، ډرېور وویل: ښاغلو! دا وروستئ تم ځای ده،

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه او هغه کس چې له ماسره وؤ، يو خواته ولاړو، هغه د يوې کوټې دروازه خلاصه کړه، دواړه هلته ننوتو، شپه مې هلته تېره کړه، سهار چې راپاڅېدم، ګورم چې پوره اته نيمې بجې دي، دباندې ووتم، تټې (بيت الخلا) ته ننوتم، هلته مې خپل حاجت پوره کړ، تر هغې وروسته بېرته لاړم، په تشناب کې مې اودس وکړ، او د سهار د لمانځه قضايي مې راوګرځوله، تر هغه وروسته بېرته د باندې ووتم، چې ښکته او پورته مې وکتل، دغه ځای داسې نه ښکارېده، لکه چې يو ښار دې وي، داسې ښکارېده لکه يوه پوځي هډه چې وي، لږ ښکته ولاړم، څه ګورم چې ځينې کسان تمرين کوي، وسلې دي، رقم رقم، زړې پراشوټ ټوپکې پکې ببخي ډېرې دي، بېرته کوټې ته راوګرځېده، څه ګورم چې ملګرئ مې هم په کوټه کې دئ، هغه راته وويل: ځوانه څه دې کول، د دباندې ځای ننداره دې کوله؟

ما لومړئ د هو په معنیٰ سر وښوراوه، بيا مې ورڅخه وپوښتل: رښتيا ودې نه ويل چې دا کوم ځای ده؟

هغه راته وويل: دا خړ ډنډ ده، د حزب اسلامي يو تر ټولو مهم مرکز او د مجاهدينو د روزلو مرکز.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وویل: مونږ به دلته څه کوؤ؟

هغه راته وویل: هیڅ بس یو څو شپې پکې تېروؤ او ترهغې وروسته بیا له مشر سره ګورئ او بیا تاسو پوهېږئ او مشر.

په دې کمپ کې ګرځېدم، یوې خواته ولاړم، هلته د وسلو لویه ډیپوع وه، هلته ننوتم، څه ګورم چې ځینې وسلې یوې خواته پرتې دي او ځینې بلې خواته، خو په یوې خبرې پوه نشوم، هغه دا چې کومې وسلې چې یوې خواته پرتې وې د هغوی په ماډل بلې خواته هم پرتې وي، نو د ډیپوع له مسوؤل څخه مې وپوښتل: سلام علیکم وروره! ودې نه ویل چې دا وسلې څنګه نیمې دې خواته پرتې او نیمې هغې بلې خواته؟

هغه راته وویل: وعلیکم السلام ګرانه ودې نه ویل ته څوک یې؟ دلته څه کوې؟ ریښتیا ودې نه ویل چې ډیپوع ته څنګه ننوتې ساتونکو څنګه دننه پرېښودې؟

ما ورته وویل: زه دلته د دې لپاره راغلئ یم، چې باید له مشر سره وګورم او حزب غړئ شم، پاتې شوه، دلته هخوا او دېخوا ګرځېدم، بیا یو وخت دلته ننوتم، په دروازه کې چې کوم ساتونکي ول هغوی راته وویل: څوک یې چې غواړې دننه ولاړ شې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وویل: په تاسو يې څه؟

بس هغوی هم نور څه ونه ویل اوزه هم دننه شوم، بس همدومره.

بیا د ډیپوع مسوؤل راته وویل: سمه ده زما نوم جمیل دئ، زه دلته د ډیپوع عمومي مسوؤل یم، هو رینښتیا ته ویل دا وسلې ولې بېلې بېلې ایښې دي، اصل کې خبره داسې ده، چې دا نیمې جوړې دي او دا نیمې خرابې دي.

×××××

زه خو هسې هم د ریشکو(رپکشا) انجینر اومستري وم، بس ورغلم له خرابو ټوپکونو څخه مې یو راوخیست خلاص مې کړ، د ماشې ستنې يې ستونزه لرله، یو بل خراب ټوپك مې هم راوخیست، چې د هغه د ماشې ستنه مې هم را ووېسته نو ډاډمن شوم، چې ستونزه يې همدا ده، د دوهم ستنه مې لومړي ته ورواچوله، لږ مې ټیټه غوړه کړه، جمیل ته مې وویل: اوس يې چیك کړه، چې څنګه ده سم کار کوي او که نه؟

جمیل ساتونکي ته داسې غږ کړ: اصغره! راشه دا ټوپك چیك کړه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصغر راغئ ټوپك يې دباندې يوړ، هلته يې مرمۍ ورتېره کړه، ډز يې پرې وکړ، بېرته راغئ ويې ويل: ولې څه پرې شوي دي؟

جميل ورته وويل: خرابه خوبه نه يې؟

اصغر وويل: نه! ما چې وکتله ډېر ښه کار يې کاوه!

جُمعه هم همداسې تېره شوه، د شنبې په ورځ زما ملګري راته وويل: راځه! چې ولاړ شو او له مشر سره وګورو نن يې ورځ ده.

حرکت مو وکړ، تر څو ساعته سفر وروسته، يوه ځي ته ولاړو، هلته يو ډېر ښکلئ دفتر وؤ، ما يې فکر هم نشو کولای چې افغانان دې دومره ښکلئ دفتر ولري، چې څنګه دفتر ته ورننوتم، ګورم چې د کابل د دفتر مشر جمال ناصر هم هلته ناست ده، جمال ناصر ته مې وويل: اسلام عليکم! ياره! ته هم ډېر ناځوانه وختې، زه دې په جلال آباد کې يواځې پرېښودم، او ته دلته راغلې!

جمال ناصر راته وويل: هغسې خبره نده چې ته يې فکر کوې! ما لږ څه کار لاره، بيا ته خو يوازې نه وې، جمال درسره

(c) ketabton.com: The Digital Library

وؤ، که هر څه ستونزه دې درلوده، نو جمال ته به دې ویلې وای.

ما ورته وویل: هو جمال راسره وؤ، خو تا داسې څه مهم کار لاره، چې کولای دې نشول، چې ماسره راشې او بیا یواځې راغلې؟

جمال ناصر راته وویل: هېڅ کومه لویه ستونزه نه وه، هسې ما ویل چې کوم کسان چې له کابل څخه راځي هغوی لاره ورکه نکړي، بس همدومره!

ماورته وویل: سمه ده! اوس باید څه وکړو؟

جمال ناصر وویل: هېڅ یاره لږ وروسته به رحیم ګل هم راشي او درېواړه به د مشر دفتر ته ورننوځو، ته څه پکې وایې؟

ما ورته وویل: سمه ده! چې څنګه دې خوښه وي، خو لږ ژر کوه، ځکه چې مونږ باید بېرته کابل ته ولاړ شو، مکتب مې پاتې کېږي.

چې رحیم ګل راغئ بیا نو مونږ درې واړه (زه، رحیم ګل او جمال ناصر) د مشر دفتر ته ورننوتو، چې څنګه مونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورننوتو، نو د ډیپوع مسوؤل جمیل هم دننه ننوت، چې کله حکمتیار جمیل ولید ورته وې ویل: جمیله! ووځه!

جمیل وویل: خو ښاغلیه زه د دغه هلك په باره کې (په اړه) تاسره کار لرم.

حکمتیار وویل: سمه اوس ووځه بیا زه تاته غږ کوم.

چې کله جمیل ووت، نو جمال ناصر زما په اړه حکمتیار ته ټول معلومات ورکړل، بیا تر هغه وروسته حکمتیار وویل: ښه! نو ته د جمعیت اسلامي د استخباراتو یو غړئ یې، نور غړي یې هم درته معلوم دي او که نه؟

ما ورته وویل: ټول نه! خو ځینې ځینې، حتې ډېر یې راته معلوم دي، د هغوی په اړه څه پلان لرې که څه؟

حکمتیار وویل: دا چې ته د یوې ډلې د استخباراتو غړئ یې، که هره ډله وي، په تا باور نشي کېدای، خو زه په تا باور کوم، ته له ماسره ژمنه وکړه، چې کله هم خیانت نکوې. ژمنه کوې د یو پښتون او مسلمان په صفت؟

ما ورته وویل: هو ژمنه کوم خو په دې شرط چې ته به هم دا ژمنه راسره کوې، چې له مونږ سره، زمونږ له دین سره،

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ له خاورې سره او زمونږ له خلکو سره به خیانت نکوې.

حکمتیار وویل: ما خو دا ژمنه له مخکې څخه کړې ده، اوس به یې ستا تر مخ تازه کړم، ژمنه کوم چې له خاورې، دین، خلکو، مجاهدینو او د هغوی له کورنۍ سره به خیانت نکوم.

بیا حکمتیار ماته وویل: زه تا له جمیل سره معرفي کوم (پېژنم)، هغه به تا په خاد (خدمات اطلاعات دولتي) کې هم شامل کړي، تر هغه وروسته به بیا ته خپل عملیات پیل کړې، خو یوه خبره واوره! هغه خبره دا ده چې سر له نن څخه ستا نوم بهرام خان دئ، او ستا پټ نوم، ستا هغه نوم چې له مونږ سره به ثبت وي، هغه ناظر ده، ناظر نه یوازې ستا نوم ده، بلکې ستا رمز، راز او شفر هم ده، نو ځکه پام دې وي، چې دا شفر افشا نکړې، سمه ده؟

ما ورته وویل: سمه ده ښاغلیه! خو ودې نه ویل چې جمیل به څنګه ما په خاد کې داخل کړي، جمیل خو ټوله ورځ دلته په ډیپوع کې وي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکمتیار وویل: دا جمیل نه درته ښایم، هغه بل جمیل ده، چې کله بېرته کابل ته ګرځېدې وبه یې وینې او کېدای شي دواړه یو ځای ولاړ شی.

بیا حکمتیار ماته وویل: ورشه! هغه د ډیپوع والا جمیل ته غږ کړه.

زه هم لاړم او جمیل ته مې غږ وکړ، چې کله جمیل راغئ نو حکمتیار وویل: تا څه ویل جمیل جانه؟

جمیل وویل: مشره! دا هلك په وسلو ښه پوهېږي، په دې څو ورځو کې یې زمونږ ډېر شمېر وسلې جوړې کړې، اوس زه غواړم چې تر دې وروسته دې دا هلك له ماسره په ډیپوع کې کار وکړي، ته پکې څه وایې مشره؟

حکمتیار زما خواته وکتل او بیا یې وویل: ته پکې څه وایې؟

ما ورته وویل: ته پوهېږې چې زما مکتب لږ پاتې ده او همدا رنګه زما کور په کابل کې ده.

حکمتیار د ډیپوع مسوؤل ته وویل: جمیل جانه! دې کارته به بل کس پیدا کړو، خو بهرام درې نور ډېر مهم کارونه لري، دئ پر ېږده چې خپل کارونه سرته ورسوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جميل ووېل: نو چې داسې وي، زه هم درځخه ځم، تاسو خپلو خبرو ته دوام ورکړئ، خدای په امان!

بیا ما حکمتیار ته ووېل: ښاغلیه تاوېل چې، ستا په اړه له جمیل سره غږېدلئ یم، زه څه وکړم؟

هو! زه ستا په اړه له جمیل سره غږېدلئ یم، بله دا چې اوس به جمال ناصر درسره ولاړ شي او تا به جمیل ته ور وپېژني.

ما ووېل: ښه خبره ده! ښاغلیه اوس تلای شم؟

حکمتیار اجازه راکړه، زه او جمال ناصر دواړه د حکمتیار له دفتر څخه راووتو، چې کله دباندې راغلو، یوه کس جمال ناصر ته ووېل: زما بېخ دې په انتظار ووېسته، هغه کس چې تا راوستئ وؤ، هغه څه شو؟

جمال ناصر ووېل: دغه ده! ستا ملګرئ نور مو نو په مخه ښه!

تر تورخم پورې مونږ دواړه په یوه سیټ کې نه وؤ، زه مخکې وم او جمیل زما تر څټ ناست وؤ، بیا چې کله په تورخم کې ښکته شولو، نو جمیل او زه دواړه، د جلال آباد موټر ته وختلو، څنګ په څنګ کېناستو، ما له جمیل څخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنه وکړه، جميله! زه پوه نشوم، څنګه يې دومره ژر په مونږ باندې باور وکړ او مونږ يې دلته راوستو؟

جميل وويل: مونږ يې له ډېر پخوا څخه څارلو، او کله چې پوه شول، چې مونږ په دين او وطن باندې مين خلک يو، نو مونږ يې دلته راوستو.

ما بيا له جميل څخه وپوښتل: دا چې زه له تاسره شوم نو بايد څه وکړم؟

جميل وويل: مونږ چې کله کابل ته ورسېدو لومړئ به جمعيت اسلامي دفتر ته ورشې او ورته وبه وايې، چې څه کار لرې او نشې کولئ ډېر وخت لپاره دلته راشې، بيا به کراره په خپل کور کې کېنې، يواځې به مکتب ته ځې بس، پوه شوې؟

ما وويل: سمه ده، خو دا وخت خو به نه زياتېږي؟

جميل وويل: کېداى شي چې زيات شي، خو بيا به هغه ته ځينو ځايونو ته تلاى شې، خو زه درته وايم چې اوس ډېر پام کوه.

لږ شېبه دواړه غلي ولو، بيا جميل وويل: په کوم صنف تيولګي) کې يې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وویل: په دولسم صنف کې خو یو څو میاشتې وروسته خلاصېږي.

جمیل وویل: کوم پوهنځئ دې خوښېږي؟

ما ورته وویل: طب! یعنې جراهي.

جمیل وویل: سمه ده! زما یوه خور هم په دولسم صنف کې ده! د هغې هم طب خوښېږي، کېدای شي هغه هم طب ووایي.

ما باندې خوب راته، کرار ویده شوم، لږ شیبه وروسته جمیل راباندې غږ وکړ: پورته شه! زمرئ یې څه کُنګ خو نه یې چې تهوله ورځ خوبونه کوې؟

جمیل بیا زیاته کړه: مونږ باید یو څو شپې په جلال آباد کې هم تېرې کړو.

ما ورته وویل: خو ولې؟

جمیل وویل: ځکه مونږ باید د کابل استخباراتو ته دا ثابته کړو، چې مونږ څو ورځې په جلال آباد کې تېرې کړي دي، له دې سره به په موږ باندې هېڅ شك ونکړي، بس همدومره، کېدای شي چې ته به هم پوه شوئ یې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا جمیل وویل: نه پوهېږم چې ستا به توکې زده وي او که نه، خو زه درته یوه توکه وایم، توکه داسې ده:

یوه ورځ داوؤد خان غوښتل چې د ښار حال معلوم کړي، نو په زړو کالیو کې دباندې ووت، تر لږ قدم وهلو وروسته د یوه گاډیوان مخې ته ودرېده، هغه ته یې وویل: **السلام علیکم! وروره تر دارالمان پورې په څو ځې؟**

هغه وویل: باید ته یوه شې!

داوؤد خان وویل: لس روپۍ؟

گاډی وان وویل: نه! پورته ولاړ شه.

داوؤد خان وویل: شل روپۍ؟

گاډی وان وویل: نه! پورته ولاړ شه.

داوؤد خان وویل: دېرش روپۍ؟

گاډی وان وویل: نه! پورته ولاړ شه.

داوؤد خان وویل: څلوېښت روپۍ؟

گاډی وان وویل: نه! پورته ولاړ شه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

داوؤد خان وویل: پنځوس روپۍ؟

ګاډۍ وان وویل: خاورې پنځوس روپۍ!

داوؤد خان وویل: سل روپۍ؟

ګاډۍ وان وویل: هو!

داوؤد خان وویل: تاته باید سزا درکړل شي، په دې بیه!

ګاډۍ وان وویل: ولې ته څه عسکر یې چې ماته به سزا راکوې؟

داوؤد خان وویل: نه پورته ولاړ شه!

ګاډۍ وان وویل: ظابط یې؟

داوؤد خان وویل: نه پورته ولاړ شه.

ګاډۍ وان وویل: افسر یې؟

داوؤد خان وویل: نه پورته ولاړ شه.

ګاډۍ وان وویل: ډګروال یې؟

داوؤد خان وویل: نه پورته ولاړ شه.

ګاډۍ وان وویل: جنرال یې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

داوؤد خان وویل: نه پورته ولاړ شه.

ګاډی وان وویل: ستر جنرال یې؟

داوؤد خان وویل: خاورې ستر جنرال!

ګاډی وان وویل: داسې نشي چې ته داوؤد خان واوسې؟

داوؤد خان وویل: هو!

ګاډی وان وویل: جنابه! ما وبښه، غلطي راڅخه وشوه.

داوؤد خان وویل: لکه چې وډار شوې؟

ګاډی وان وویل: نه! پورته ولاړ شه.

داوؤد خان وویل: لکه چې باد دې ووت؟

ګاډی وان وویل: نه! پورته ولاړ شه.

داوؤد خان وویل: لکه چې تشې دې ولاړې؟

ګاډی وان وویل: نه! پورته ولاړ شه.

داوؤد خان وویل: لکه چې غول دې وکړل؟

ګاډی وان وویل: هو! عالیجنابه!

ما جمیل ته وویل: ښه نو داوؤد خان سم دم یو ټوکي وؤ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

جميل وويل: دا خبرې پر ېږده اوس ته هم يوه ټوكه راته ووايه.

ما هم خپلې خبرې داسې پيل كړې: په باميانو كې هوا ډېره سړه شوه، خلك نور په تنګ شول، د ملك كور ته ورټول شول، خپلو مشرانو ته يې وويل: خبره داسې ده، چې دا هوا نوره د زغملو وړ نده، نور بايد كومه لاره وګورو، آخر بايد يو كار وكړو كنه؟

يوه سپين ګيري په خپله كمه ګيره كې لاس واهه او بيا يې وويل: خو څه به وكړو؟

يوه يو څه ويل او بل بل څه، خو بلآخره يوه وويل: داسې به وكړو، چې څو كسه مشران به كابل ته ولېږو، هغوی به له امير عبدالرحمٰن خان څخه فرمان راوړي، تر څو واوره اوبه شي.

ټولو د ده خبره ومنله، شپږ يا اووه كسه مشران د كابل خواته ور روان شول، چې كله كابل ته د عبدالرحمٰن خان څنګ ته ورسېدل نو امير عبدالرحمٰن خان ته يې ټوله كيسه وكړه، امير عبدالرحمٰن خان خپل يو كس راوغوښت او په غوږ كې يې ورته وويل: ته لاړ شه! يو من ميميز له يو من برګو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوړیو(هغه حشرات دي چې په نمجنو ځایو کې وي) سره ګډ کړه، او بیا یې راوړه!

سړئ لاړه، دوه یا درې ورځې وروسته راغئ یوې بوجۍ ته یې اشاره وکړه او ویې ویل: ښاغلیه! کوم څه مو چې په کار ول، په ډیره لوړه بیه مې درته راوړل.

عبدالرحمن خان سړي ته وویل: ټول په میدان کې وشینده!

سړي چې ټول په میدان کې وشیندل، عبدالرحمٰن خان د بامیانو نه راغلو مشرانو ته وویل: ټول یې کړۍ او ویې خورۍ.

د بامیانو د مشرانو له ډلې څخه یوه په فارسي وویل: پلي یې پر یږدۍ اول یې سپاره ونیسۍ.

نورو مشرانو هم لومړۍ خوږۍ نیولې او خولې ته یې اچولې، عبدالرحمٰن خان چې دا حال ولید، نو خپل کس ته یې وویل: دوی د دوؤ میاشتو لپاره مېلمانه کړه!

چې کله دوه میاشتې تېرې شوې او هوا هم په تودېدو (ګرمېدو) شوه، عبدالرحمٰن خان هم فرمان ولیکه او دوی ته یې ورکړ، څه تحفې یې هم ورکړې او ورته ویې ویل: اوس لاړ شۍ، نور له خیره سره، هر څه به سم شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې د بامیانو نه راغلي مشران بامیانو ته ورسېدل، څه ګوري چې له واورو څخه اوبه رواني دي، نو یوه په فارسي ژبه وویل: د عبدالرحمٰن خان د فرمان زور مو ولید، چې له واورې څخه یې میتیازې وویستې؟

اوس کېدای شي، چې تاسې به وایئ چې ده خپله کیسه له ټوکو څخه ډکه کړه، خو اصل کې خبره دا ده، چې ما غوښتل تاسو ته دا وښیم، چې زما هم ټوکې زده دي، نو اوس ځو اصلي کیسې ته!

×××××

چې کله جلال آباد ته ورسېدو، هلته مو یوه کوټه لټوله، خو کوټه نه پیدا کېده، بلآخره یوه سړي راته وویل: ګورئ ګرانو ملګرو! زه تاسې ته کوټه درکوم خو په دې شرط چې څلور برابر کرایه به راکوئ.

جمیل وویل: نه یاره! ته څه وایې، زه بهرام جانه چې ځو.

دباندې چې ولاړو، جمیل له لږ سوچ وروسته راته وویل: اوهو! یاره! اوس یې خوند وکړ، ځکه که چېرې دئ له مونږ سره دا ومني چې زمونږ یوه ورځ هم په څلورو شماري، نو

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ کار به هم جوړ شي، ځکه بیا به هیڅوك هم پوه نشي چې مونږ پېښور ته تللي وؤ.

زه او جمیل دواړه بېرته دننه ورننوتو، جمیل سړي ته وویل: مونږ ستا خبره منو، خو پدې شرط چې که مونږ دلته یوه شپه تېرو، نو ته به خلکو ته وایې چې دوی څلور شپې تېرې کړي دي، ځکه که داسې ونشي، نو مونږ څنګه تاته د څلور ورځو پیسې درکولای شو، بله دا چې مونږ دا پیسې له دولت څخه اخلو نو دولت هغه وخت مونږ ته پیسې راکوي چې مونږ اسناد ولرو!

سړي د جمیل خبره ومنله، جمیل ماته وویل: زه د یوه کار لپاره دباندې ځم، ته تر هغو دلته کېنه، چېرته ولاړ نشې.

دوه ورځې مو هلته تېرې کړې، بیا تر هغه وروسته کابل ته راغلو په کابل کې هم جمیل اووه ورځې دندې ته نه وؤ تللئ او زه مکتب ته خو تر ټولو مهمه خبره دا وه چې! کله زه نوئ کورته راغلم، چې کله مې مور ولیدم، ډېره خوشحاله شوه، خو چې پلار مې ولیدم ډېره په غوصه یې له ما څخه وپوښتل: چېرته تللئ وې، دا شپږ شپې دې چېرته تېرې کړې؟

ما وویل: پ پپ پلار ج جج جانه! زه جلال آباد ته تللئ وم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار مې بیا وپوښتل: هلته دې څه کول؟

ما ورته وویل: هسې زما له ملګري جمیل سره، چکر ته تللئ وم.

پلار مې وویل: دا جمیل بیا څوك ده؟

ما ورته وویل: هیڅ هغه په استخباراتو کې ده.

پلار مې نورې پوښتنې ونه کړې، که یې کړې هم وای ځواب مې نه ورکاوه، ځکه جمیل راته ویلي ول، نه به داستخباراتو په اړه چاته څه وایې او نه هم په دې اړه چې پېښور ته تللئ وې، او تر دوؤ ورځو پورې له کوره هم دباندې ولاړ نشې، بله دا چې کله هم چاته ونه وایې چې ته ډېر ژر په استخباراتو کې داخلېږې.

خو زه یوې خبرې ته هیران شوم، پلار مې لومړئ په څومره غوصه پوښتنه وکړه، نو بیا دا غوصه یې څنګه سړه شوه؟

د شپې تولـه شپه خوب نه راته، په سر کې مې ډېر سوچونه ګرځېدل راګرځېدل، کله به مې سوچ کاوه آیا زه به وکولای شم چې پوهنتون ووایم؟ که مې پلار خبر شو، چې زه په

(c) ketabton.com: The Digital Library

اشرارو (مجاهدينو) کې يم، هغه به څه راته وايي او څه به راسره کوي؟

همداسې ډېر نور سوچونه او پوښتنې مې په سر کې ګرځېدې بلآخره د شپې په دوۀ بجو ايله ويده شوم، سهار ته تر نهو بجو پورې ويده وم، نهه بجې راپاڅېدم، د سهار د لمانځه قضايي مې هم راوګرځوله، بيا لاړم چې چاى وڅښم مور مې راته وويل: زويه! څوك داسې كار كوي؟ څوك بې له پوښتنې څخه چېرې ځي؟

داسې مکوه ځکه له کومې ورځې چې ته ورك شوې، زمونږ ببخ دې ويستلئ وۀ، مونږ دا فکر کاوه چې خداى ناخواسته ته د اشرارو له خوا تښتول شوئ نه اوسې، داسې نشي چې ته به يې مړ کړئ يې او همداسې نورې خبرې مو په سر کې ګرځېدلې، ښه شو چې راغلې کنه اوس خو به زمونږ زهره چودلې وه.

رېښتيا پلار دې ويل: چې له دې هلك څخه ولې لټ خر جوړ شوئ ده، پخوا به په نيمه شپه کې پاڅېده او د سهار لمونځ به يې کاوه، خو نن تر اووه نيمو بجو پورې ويده ده؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه شو چې اوس نشته کنه اوس به یې ویل: دا خو بیخي لټ ده، دا ده تر نهو بجو پورې ویده وۀ او خان صیب اوس راپاڅېده.

ما ورته وویل: خوب نه راته! بیا ناوخته ویده شوم او ناوخته پاڅېدم، بس همدومره.

مور مې وویل: ښه نو سوچونه دې وهل؟ مین شوئ خو به نه یې؟ داسې نه وي چې په کومې قوالې (شېخ محمدۍ) مین شوئ اوسې؟

ما ورته وویل: نه مورې! ته څه وایې مین شوئ به یم هغه هم په یوې قوالې باندې، داسې نشي کېدای.

مور مې وویل: داسې نشي چې بیا له کومې نجلۍ سره یارانه جوړه کړې، بله دا چې پلار دې ویل د غرمۍ لپاره مېوه را وغواړه، چې چای دې وڅښه بیا لاړ شه هه! دا پیسې واخله.

×××××

پیسې مې واخیستې، چې چای مې وڅښه، د بازار په لور روان شوم، په سوچونو او فکرونو کې تر منډیي پورې ورسېدم، په منډیي کې مې هم سوچونه وهل، د سوچونو له

(c) ketabton.com: The Digital Library

نړۍ څخه هغه وخت بهر شوم چې کله مې له يوې نجلۍ سره ټکر وکړ، چې کله له سوچونو رابهر شوم، ګورم چې نجلۍ هلته پرته وه، لاس مې ورکړ او پورته مې کړه، په فارسي ژبه يې وويل: تاسو کليوال! د لارې د تګ په ادب هم نه پوهېږۍ! احمقانو!

ما يې په ځواب کې وويل: ګوره! اصل کې خبره دا ده، چې زما تاته پام نه وؤ، کنه ما کله هم نه غوښتل چې له تاسره ټکر وکړم.

دې وويل: ولې زه څه پچه وم، چې پام دې راته نه وؤ؟ او که ړوند وې؟ هر څه چې وؤ خو ته ډېر احمق او رزيل انسان يې اوس ورك شه، زما له لارې لرې شه، کنه پوليسو ته ستا شکايت کوم.

زه لاړم، روميان مې واخيستل، بېرته د کور په لور روان شوم، چې کله کورته ورسېدم، مور مې راته وويل: لکه چې په ريښتيا مين شوئ يې؟

ما ورته وويل: مورې ځوروه مې مه! دا څه خبرې دي چې ته يې کوې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور مې راته وویل: ښه که داسې نده، نو رومیان له کله نه مېوه شوه؟

چې لاس ته مې وکتل، ما ته هم خندا راغله، مور ته مې وویل: اوس به څنګه کېږي؟

مور مې راته وویل: ځه خیر څه خبره نده، زه به دې پلار ته څه بهانه وکړم، خو نور پام کوه، کوچنۍ خو نه یې وروردې کوژده کړې اوس ستا وار ده.

ما خپلې مورته وویل: ورور مې کله کوزه کړې ده؟

مور مې وویل: هو ریښتیا! تاته خو مې ونه ویل، نن یې څلورمه ورځ ده، چې شیریني مو ورته راوړې ده.

دغه ورځ هم تېره شوه، سبا سهار مکتب ته ولاړم، له مکتب نه چې راووتم، د جمعیت دفتر ته ولاړم، هغوی ته مې بهانه وکړه، بیا بېرته کورته ولاړم، کور کې مې د مکتب سامان کېښود او بیا دباندې ووتم، حیران پاتې وم، چې اوس چېرته ولاړ شم، خو بلآخره د بالاحصار خواته وخوځېدم، د شودا (شهدا الصالحین) خواته ولاړم، هلته د ولاړو اوبو څنګ ته ناست وم، سوچونه مې وهل چې یو وخت ګورم، له ما څخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لس یا پنځلس متره هخوا یوه نجلۍ ناسته وه، چې لږ ور ته ځیر شوم، مخ یې راواړه، ګورم هماغه نجلۍ وه، چې پرون مې ټکر وسره کړئ وؤ، ښکلې غټې او شنې سترګې، خرمایي ویښتان، وړه خوله، سپین مخ او ګلابي غومبوري، سخت خوند یې راکه سترګې په سترګو شوم ورسره خو بیا وشرمېدم، په همدې کې نجلۍ زما خواته راغله راته یې وویل: ولې زما خواته ګورې؟ پرونۍ دښمني پالې که څه؟

ما ورته وویل: دا چې ته څه غواړې زه نه پوهېږم، خو په دې پوهېږم چې ستا هدف دا نده، چې زه ستا پوښتنې ځواب کړم، اصلي مطلب دې ووایه.

نجلۍ وویل: زما نوم صنم ده! ته مې خوښ شوې، پرون مې په لاسي له تاسره ټکر وکه، بدې ردې مې هم د دې لپاره درته وویلې، ځکه پخوانیو مشرانو ویلي دي، چې که کومه نجلۍ کوم هلك ته بد رد ووایي، نو هغه هلك په هغې نجلۍ مینېږي، په هغو بدو ردو ځکه پښېمانه یم، ځکه چې پرون ما فکر کاوه، چې ستا ماته فکر ده، خو چې نن ګورم، ته سمه د سوچونو بوجۍ یې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وویل: نن خو دومره په سوچونو کې نه یم، ځینې وخت مې که وګورې نو فکر به وکړې، چې لېونئ یم.

هغې په خندا کې وویل: اوس هم لېونئ یې، خو ودې نه ویل نوم دې څه ده؟

ما ورته وویل: زما نوم بهرام ده، ستا نوم څه ده؟

زما نوم صنم ده، زه د ننګرهار یم، په قام شیخ مامدۍ (شیخ محمدۍ) یم، پلار مې د حزب اسلامي لوی قوماندان ده، زه کله کله دلته راځم، خو ته مې په لومړي ځل دلته ولیدې.

ما ورته وویل: ربښتیا! زه هم کله کله دلته راځم، خو ډېر نه راځم، ځکه دا اوبه ولاړې دي، زما ولاړ شیان نه خوښېږي، زه ډېر کله د کابل سیند تر څنګ ودرېږم.

صنم وویل: ربښتیا! د مجاهدینو قوماندانه! ودې نه ویل، ولې دې فارسي دومره ضعیفه ده؟

ما ورته وویل: ضعیفه ده؟ یعنې څه تر اوس مې داسې کومه خبره نه وه، اورېدلې، بله دا چې د وطن دښمنانو ته مجاهد مه وایه اشرار وایه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

صنم وویل: که ستا پښتو ته وګورې نو فارسي دې خورا ضعیف ده، بله دا چې ته ولې مجاهدینو ته اشرار وایې؟ څه بد یې درسره کړي، دي دوی خو د وطن آزادول غواړي، دا ټولې خبرې پرېږده اوس دا راته ووایه: د مازدیګر لمونځ نکوې؟

زما زړه وؤ، چې ورته ووایم چې ریښتیا هم باید مجاهدینو ته اشرار ونه وایو، بل دا چې ورته ووایم، چې زه چې د جومات خواته ولاړ شو، زه به هلته لمونځ وکړم، بیا به کیسې سره کوؤ، خو بیا مې فکر شو چې کېدای شي په دې نجلۍ کې څه فساد وي، کنه پرون څنګه هغومره ترخه وه او اوس دومره خوږه ده؟ نو ما ورته وویل: ګرانې! لمونځ د اشرارو او د بېکاره خلقیانو کار ده، زه خو پوخ خلقي یم.

صنم موسکۍ شوه او بیا یې په خوږ آواز وویل:اوس مازدیګر ده، زه کورته ځم، ته هم کورته ولاړ شه، چې داسې نشي له ډېرو سوچونو په اوبو کې ولوېږې، سبا به سره ګورو.

له دې خبرې سره دومره خندا ورغله، چې بېخي یې ځان نشو کنټرولولای، ما هم خدای په اماني ورسره وکړه، او کورته ولاړم.

×××××

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور ته مې وویل: مورې! تا ویل چې لالا ته دې ښځه کړې، خو ودې نه ویل چې څوك دې ورته کړې؟

مور مې راته وویل: پاڼه، هغه زمونږه ګاونډی د حاجي ستار لور! څنګه ده؟ ښایسته خو به وي؟ تا خو لیدلې؟

ما ورته وویل: په ښایست کې خو یې سپوږمۍ شرمولې، خو زما خو ښه نشوه، چندانې اخلاق نلري، دا چې اوس لغمانۍ ده دومره بد اخلاق لري، که شمالیواله وه، دنیا به یې چپه کړې وه.

مور مې راته وویل: یعنې څه چې که شمالیواله وای؟

ما ورته وویل: لغمانیان ډېر ښه اخلاق لري، خو دا دومره بد اخلاقه نجلۍ ده. خو له شمالیوالو سره دوهمه خبره نشي کېدای لکه څنګه چې مرچك خوري هماغسې تریخ او تروش دي، په نه خبره به یې در سره جنګ وي.

×××××

د شپې ډوډۍ مو وخوړه، د شپې وختي ویده شوم، سهار مې خپل لمونځ وکړ، چای مې وخته وڅښه، بیا مکتب ته ولاړم.

په مکتب کې مو هم د امتحان هم اعلان وشو، ویل یې سبا ته مهال وېش(تقسیم اوقات) ورکوؤ، له مکتب څخه چې رخصت

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوم، بېرته کورته وګرځېدم، په کور کې مې کالي بدل کړل، چې کله مې زړه ووځ، چې دباندې راووځم مور مې راته وویل: چېرته ځې زویه؟

ما ورته وویل: هسې! لږ دباندې ځم، ولې څه خو دې نه ویل؟

نه ولاړ شه څه خبره نده، خو لږ په ځان پام کوه، له هرچا سره مه ګرځه.

بیا شودا ته ولاړم، هلته د اوبو تر څنګ ناست وم، چې ژر را په یاد شول، یاره تا خو لمونځ ونکړ، لاړم لرې هلته یو کوچنئ جومات ووځ، په جومات کې مې په یوازې لمونځ وکړ، او بېرته پروني ځي ته ولاړ، یو یونیم ساعت هلته ناست وم، چې یو وخت چا زما په اوږه لاس کېښود، ویې ویل: بهرامه! ډېر کبرجن یې، اوس ماته ګورې هم نه.

غږ یې د صنم ووځ، خو صنم کله پښتو نوه ویلې ژر مې شاته وروکتل، ګورم پخپله صنم وه، ترې ومې پوښتل: ستا خو پښتو زده نه وه؟

صنم وویل زده مې ده، خو زما پلار شیخ مامدئ او مور مې شمالیواله ده، یوه ورځ د خپل پلار لپاره پښتو وایم او یوه اونۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپلې مور لپاره فارسي، تیره اونۍ مې د مور لپاره فارسي ویله او نن د خپل پلار لپاره پښتو وایم.

ما ورته وویل: شېخ مامدیان له کله پښتانه شول؟ ریښتیا زما لپاره څومره وخت پښتو ویلئ شي؟

صنم وویل: رزیله! ته فکر کوې چې شېخ مامدیان پښتانه نه دي؟ او پاتې شوه دا چې ستا لپاره څومره پښتو ویلئ شم؟ دومره ویلئ شم څومره چې له تاسره یم.

ما ورته وویل: سمه ده! همدومره بس ده.

×××××

زما او د صنم په لیدو لیدو، ډېر وخت تېر شو، د ښوونځي امتحانونه هم تېر شول، نور نو زما بې له صنمه ژوند نیمګړئ وؤ، چې چا به شنه یا سره کالي کړي ول، ماته به صنم ښکار بده، ځکه صنم به تل شنه او سره کالي کول، چې چا به راته مسکا کوله ماته به صنم ښکار بده، او چې چا به له شانه راباندې غږ وکړ، هغه به هم راته صنم ښکار بده، هر څه راته صنم ول، په هر څه کې به مې لیده، چې کله به مې اوبو ته کتل زما څېره به یې نه راته ښوده، د صنم څېره به یې راته ښوده،

(c) ketabton.com: The Digital Library

که به مې د مخ شیشې(ښیښې) ته کتل زما د تصویر په ځای یې د صنم تصویر راته ښوده، یوه ورځ مې صنم ولیده راته یې وویل: څومره مینه راسره لرې؟

ما ورته وویل: دومره مینه درسره لرم، څومره چې په تاریخ کې نه تکرار شوې وي او نه به تکرار شي، ته له ماسره څومره مینه لرې؟

صنم وویل: له ماسره ډېره مینه لرې! خو زما هم کمه نده، زه دومره مینه درسره لرم، لکه دا نړۍ د دې دنیا په اندازه مینه درسره لرم.

بیا صنم زما لاس راڅخه ونیوه په خپل سر یې کېښود او ویې ویل: ستا دې زما په سر قسم چې دروغ به نه وایې، اوس ووایه رېښتیا ستا نوم لیکنه په استخباراتو کې شوې ده او که نه؟

حیران شوم، د صنم په دې قسمونو نور آموخته شوئ وم، څو ځلې یې داسې قسمونه راکړي ول، لکه یو ځل یې راته قسم راکړ، چې ووایه ته په مجاهدینو کې یې او که نه؟

پخوا به مې له قسم سره دروغ ورته ویل، خو اوس رابانديې ډېره ګرانه شوې وه، ما د یو څو شپېو لپاره بې له دې ژوند

(c) ketabton.com: The Digital Library

نشو کولای د تل لپاره خو لا څه کوې. ورته ومې ویل: هو! صنم جانې! همداسې ده، زه غواړم خپل هیواد ته خدمت وکړم، او دا خائن اشرار وځپم.

صنم وویل: دا د خدمت ډیالوګ نور زوړ شوئ، د دې پرځای کوم بل دیالوګ وکاروه، نور فلمي دیالوګونه هم شته.

ما ورته وویل: دا زما د فلم دیالوګ ده، د کوم بل فلم څخه مې نده کاپي کړئ.

په دې خبره باندې مونږ دواړو ته خندا راغله، تر ډېره مو وخندل، بیا په پای کې مو خدای په اماني سره وکړه، هغه خپل کورته ولاړه او زه خپل کورته.

×××××

سبا سهار زه په کور کې وم، ځکه مکتب هم نور خلاص شوئ وؤ او زما زړه هم نه غوښتل چېرته ولاړ شم، نهه بجې وې، چې زمونږ دروازه وټکېده، زړه مې وؤ چې ورشم، خو پلار مې دروازه خلاصه کړه، جمیل وؤ، پلار مې په غېږه سترې مشې ورسره وکړه، بیا یې د مېلمانخنې(مېلمستون) ته بوته، زه ولاړم، چې چای مې ورته ور وړ، او له جمیل سره مې سترې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشې وکړه، دې ته حیران وم چې پلار مې له کومه جمیل سره پېژني؟

ما له خپل پلار څخه وپوښتل: پلاره! ته جمیل له کومه پېژنې؟

پلار ته مې خندا ورغله تر ډېره یې وخندل بیا یې وویل: هسې! ته نه پوهېږې؟ ښه اصل کې خبره دا ده، چې جمیل د شفیق الرحمن ورور ده، کوم چې له ډېر کوچنیوالي څخه دلته په ښار کې اوسېږي، په دې دوؤ کلونو کې دئ استخباراتو ته دننه شوئ ده.

جمیل وویل: پلار دې زه له مخکې پېژاندم، ما هم ته پېژاندې، خو تا ته مې نه وؤ ویلي، ریښتیا زه د دې لپاره راغلئ یم، چې ستا کار شوئ، پنځلس ورځې وروسته د شنبې په ورځ ریس (مشر) غوښتئ یې.

ما ورته وویل: خو په هغې ورځ باندې خو زمونږ پوهنتون شروع کېږي؟

جمیل وویل: هېڅ خبره نده! لومړئ هلته ولاړ شه، بیا به پوهنتون ته ولاړ شې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هغې ورځ سهار د پوهنتون په خوا وخوځېدم، بیا راپه یاد شول، چې جمیل راته ویلي ول، چې اته بجې په شش درکو کې ستا په تمه یم، ژر په جاده کې ښکته شوم، له پل ماموډخان (پل محمود خان) څخه چې تېرېدم،جمیل راباندې غږ وك: بهرامه! راځه!

زه هم ورغلم سترې مشې مې ورسره وکړه، بیا دواړه یو ځي ته ولاړو، هلته له یوه سړي سره وغږېدو، هغه راته وویل: مونږ ستا څارنه خلاصه کړې ده، ستا په اړه مو وروستۍ څېړنې هم کړي دي، اعتباري يې خو لږ وخت ته اړتیا ده، ځکه خو مې په سرك باندې درسره وکتل، خو پام کوه چې له موضوع نه څوك خبر نشي، چې ته څه کار کوې؟، دنده دې چېرې ده؟ او داسې نور.

ما ورته وویل: خو زه خپله خبر نه یم چې څه کار کوم؟ دنده مې چېرې ده؟

ریس وویل: هو ریښتیا! ښښنه غواړم، ستا دنده په پوهنتون کې ده، هلته چې هر څه تېرېږي، او هر څه کېږي، هغه به مونږ ته رسوې، د هرې پنجشنبې په ورځ زه دلته درته په تمه یم، ته راځه او ماته ټول معلومات راکوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما هم ورته وویل: سمه ده! همداسې به کوم، ما ته وسله نه راکوې؟

ریس وویل: نه ګرانه! ستا سره وسله ښه نده، تا کله لیدلئ چې له کوم محصل سره دې وسله وي؟ اوس نو لاړ شه خپل پوهنتون ته، مونږ ستا پوهنځئ له انجینرۍ څخه جراحي ته بدلوؤ، ځکه ستا همدا پوهنځئ خوښېده او مونږ غواړو چې زمونږ کسان خپله دنده په خوښۍ سره تر سره کړي.

له ریس او جمیل سره مې خدای پاني(خدای په اماني) وکړه، بیا د پوهنتون خواته روان شوم، چې کله پوهنتون ته ورسېدم، لومړئ مې خپل صنف پیدا کړ، بیا په پوهنتون کې ګرځېدم را ګرځېدم چې صنم پیدا کړم، خو پیدا نشوه، بېرته خپل صنف (ټولګي) ته ولاړم، په صنف کې استاد(ښوؤنکئ) نه وؤ، ټولې څوکۍ ګانې هم ډکې وې، خو په یوه څوکۍ یوه نجلۍ ناسته وه، ډېره ښکلې وه، سپوږمۍ خو ببخي ورته توره تبۍ ښکارېده، زه ورغلم تر څنګ یې کېناستم، نجلۍ راته وویل: پورته شه احمقه! لاړ شه بل چېرې کېنه!

ما ورته وویل: بل چېرې ځای نشته، زه یوازې همدلته کېناستئ شم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجلۍ ماته څه ونه ویل، نورو نجونو ته یې وویل: نجونو راځۍ مونږ به د یو بل تر څنګ کېنو او هلکان به هم د یو بل تر څنګ، داسې به هغوی هم بېغمه شي او مونږ هم.

خو نجونو ته چې د هلکانو تر څنګ کېناستو خوند ورکړئ وؤ، د دې په خبره یې غوږ هم ونه ګراوه.

نو یې ما ته وویل: پورته شه له دې څوکۍ نه، کنه دا خپل بوټ ستا سر ته نیسم.

ماته هم چاره نه و، پاتې، له ځان سره مې وویل: اوس به زه دې نجلۍ سره ګورم، لاړم د استاد په څوکۍ کېناستم، چې کله استاد راغئ ټول ولاړ شول، استاد وویل: کېنئ! زه بېرته د استاد په څوکۍ کېناستم، استاد په غوصه وویل: ستا اوله ورځ ده، د استاد په څوکۍ ناست یې، که یو کال دې تېر شي، بیا د پوهنتون د ریس په څوکۍ کېنې.

ما ورته وویل: خو استاده! بل ځای نشته.

استاد وویل: ولې ړوند یې هغه ځای نشې لیدای؟

ما ورته وویل: هلته مې هغه نجلۍ نه پرېږدي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

استاد وویل: څه د پلار ځوکۍ خو یې نده، چې نه دې پر پېږدي؟

زه هم لاړم او له نجلۍ سره کېناستم، نجلۍ برګ برګ راته وکتل خو ما یې هېڅ پروا ونه کړه، درس شروع شو، چې کله د نن ورځې درسونه خلاص شول، سبا سهار چې بیا راغلم بیا نجلۍ ځای نه راکاوه، بیا مې هماغسې وکړل، خو په دې ورځ بل استاد راغئ ویې ویل: ځوانه! ته ولې زما په ځای ناست یې؟

ما ورته وویل: هغه د خان لور وینې؟ هغه مې په خپله ځوکۍ نه پرېږدي.

زما په دې خبرې ټولو محصلانو په ډېر زور سره وخندل، بیا ټولو په یوه خوله وویل: مونږ یې هم نیو پرېښې.

استاد مونږ ته وویل: چپ شۍ بې ادبو!

استاد هغې نجلۍ ته وویل: ته ولې دا هلك په خپل څنګ کې نه پرېږدې؟

نجلۍ وویل: اصل کې خبره داسې ده، چې دئ هلك او زه نجلۍ یم، او دا ډېره بده خبره ده، چې یو هلك او یوه نجلۍ څنګ په څنګ کېني، ما نورو نجونو ته پرون وویل: مونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجونې به سره یوځای کېنو او هلکان دې په خپلو کې یوځای کېني، خو نجونو ته د هلکانو تودو غېږو خوند ورکړئ وؤ او زما په خبره یې غوږ هم ونه ګراوه.

استاد مسکئ شو اوبیایې نجونو ته وویل: څه فکر کوی نجونو؟ آیا د هلکانو ګرمې غېږې پر ښوداې شی؟

نجونو نور له شرمه څه ونه ویل، پورته شوې، نور نو هلکانو ځای ښی خواته شو او د نجونو چپې(کینې) خواته.

×××××

په دې ورځ چې له ټولګي څخه راووتم، بیا مې هم صنم ونه لیده، کورته ولاړم، د پوهنتون سامان مې کېښود، د شودا خواته ولاړم، هلته صنم ناسته وه، ژړل یې، زه نږدې ورغلم، د هغې په اوږه مې لاس کېښود، بیا مې په غېږ کې راټینګه کړه، ورته ومې وویل: ولې ژاړې؟

صنم وویل: پوهېږې مور مې له ماسره څومره ظلم کړئ؟ ماته یې ویل ول چې خاوند دې مړئ شوئ، اوس دوه نیم کاله وروسته، یې بیا راته وویل: چې ستا خاوند پرون د شورویانو له خوا شهید شوئ ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وويل: ګرانې هغه دې الله (جله جلاله) وبښي، اوس هر څه چې شوي شوي، کېدای شي چې مور به دې ستا په اړه فکر کاوه، اوس زه درسره يم، انشالا هر څه به ښه شي.

تر ډېره سره ناست وؤ، خو چې ما دې ته کتل په رېښتيا خفه نه ښکارېده، ما ورته وويل: راځه! زمونږ کورته ولاړه شه، بيا به سبا خپل کورته ولاړه شې.

خو صنم وويل: نه! نه! زه خپل کورته ځم، کنه نور مور به مې راته وايي، چې چېرې تللې وې؟

ما ورته وويل: سمه ده، چې څنګه دې خوښه وي.

بيا مې دا تر کوره ورسوله، بيا خپل کورته ولاړم، په کور کې مې د صنم په اړه فکر کاوه، کله به مې کوژده ورسره وکړه، کله به مې واده ورسره وکړ، کله به مې دولس بچيان پيدا شول او کله شل، کله به صنم مړه شوه. څو ځلې له سوچونو بهر شوم، بيا به سوچونو ته ولاړم په همدې سوچونو کې وم چې دروازه وټکېده، چې ورغلم ګورم چې جميل ده، جميل وويل: ډېره بېړه لرم کورته ځم، خو ريس ويل: سبا ته هماغه ځای ته راشه، پوره اته بجې. سمه ده؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وویل سمه ده.

سبا سهار اته بجې مې ځان ریس ته ورساوه، ریس راته وویل: ته خو هسې هم له پوهنتون څخه وروسته کار نلرې، نو زه غوارم تا د جمعیت په ګوند کې شامل کړم، ته چاراسیا (چهار آسیاب) ته ولاړ شه، هلته د چاراسیا په بازار کې د انځر په نامه دوکاندار ده، هغه ته ووایه، چې حضرت ګل ویل، چې ما په جمعیت کې شامل کړه، بس نور دې کار جوړ ده.

له خدای پاماني څخه وروسته د پوهنتون په خوا وخوځېدم ، له پوهنتون نه چې راووتم، بس د مشر په خبرو مې عمل وکړ، د جمعیت ګوند کې یو ځل بیا شامل شوم، چې کله انځر د جمعیت له دفتر څخه لاړه، نو ما د چهاراسیا دفتر مشر ته وویل: لکه چې زه دې ونه پېژاندم؟

هغه راته وویل: راته آشنا ښکارې خو سم مې ونه پېزاندې، څوك يې؟

ما ورته وویل: زه د احمدشاه شریك یم، ته هم ګلمرجان یې، غوارم چې احمدشاه وګورم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلمرجان وویل: احمدشاه اوس هغه احمدشاه نده، چې ستا شریك وؤ، اوس يې نوم ډېر پورته ده، د جمعيت اتل ده، ته نشې کولای له هغه سره وګورې.

ما ورته وویل: ته يو ځلې زما نوم ورته واخله، استخبار ورته ووايه بيا مې خپله پېژني، بيا به وګورو چې څنګه چل ده، له ماسره ګوري او که نه.

ګلمرجان وویل: سما ده، سبا ته راشه، احمدشاه هم راځي، ريښتيا ودې نه ويل، چې زه دې څه وپېژاندم؟

ما ورته وویل: هسې! ما د خاصو غړو په ناسته کې ليدلئ وې.

×××××

سبا زما څخه هېر شو، چې بايد د چاراسيا دفتر ته ولاړ شم، نو له پوهنتون څخه راساً د شودا خواته ولاړم.

هلته صنم ناسته وه، زه هم ورغلم سلام مې ورته واچاوه، بيا مې له لږ خبرو وروسته ورته وویل: زه نن غواړم، چې تا خپلې مورته ښکاره کړم، که دې خوښه وې وي، نو راځه راسره لاړه شه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

صنم مسکۍ شوه او بیا یې وویل: سمه ده! لاړ به شو، خو تر واده وروسته.

سر له سبا څخه پوهنتون د یوې اونۍ لپاره رخصت ده، زه او ته به نکاح وکړو، بیا به د چکر لپاره خوست ته ولاړ شو.

زړه مې نه وؤ، خو د صنم له ډېر ټینګار وروسته مې ورسره ومنله، سبا سهار وختي له کوره ووتم، صنم سره مې په تېمورشاهي کې وعده ایښې وه، بیا له هغه ځای څخه محکمې ته ولاړو، هلته مو نکاح وتړله، له هغه ځای څخه مو خوست ته حرکت وکړ، چې کله خوست ته ورسېدو، نو هلته مو له ښار څخه لرې یوه کوټه ونیوله، دواړه هلته ولاړو، خو بیا مې په زړه وګرځېدل چې مور مې راته ویلي ول، چې چېرې تلې نو مونږ ته خبر راکړه.

نو ځکه ما هم صنم ته وویل: زه باید خپلې مور ته خبر ورکړم، چې زه خوست ته راغلئ یم، کنه بیا په تشویش کېږي.

صنم وویل: څه چاره وکړه، اوس خو نشو کولای چې بېرته ولاړشو، لاړ شه وګرځه چېرته به ټیلفون وي، کورته زنګ ووهه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وویل: خو زمونږ په کور کې ټیلفون نشته.

هغې وویل: سمه ده! هسې هم زما خوست خوښ نشو، نو بیا ځه چې بېرته کابل ته ولاړ شو، سبا به بیا کندهار ته ولاړ شو، یوه اونۍ به هلته تېره کړو، بیا به بېرته کابل ته راشو.

د دې په دې خبره حیران هم شوم، بیا مې له ځان سره وویل: کېدای شي، چې دا به غواړي چې زه او مور مې په تشویش نشو.

ماسپښین مو بېرته کابل ته حرکت وکړ، چې کله لوګر ته را رسېدو ماخستن وؤ، حزب اسلامي، جمعیت اسلامي، اتحاد اسلامي او حرکت اسلامي له شورویان سره کرکټ کړئ وؤ (دوی له شورویانو سره جګړه کړې وه)، په دې کرکټ کې شورویانو درې سوه وېکټې له لاسه ورکړې وې او مجاهدینو دوه نیم سوه، البته دغه شمېره د دوی له خولې څخه وه، په اصل کې خبره معلومه نه وه، چې چا څومره وېکټې له لاسه ورکړې وې او څومره نومرې یې کړې وې.

مونږ چې کابل ته را رسېدو نو د شپې لس بجې وې، صنم مې د صنم دوی کور ته ورسوله او زه خپل کور ته ولاړم، کور کې مې پلار راته وویل: چېرې وې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وویل: هسې وظيفې ته تللئ وم.

پلار مې راته وويل: ښه خبره ده، بې لارې ونکړې کنه بيا به دې سم جوړ کړم.

ما ورته وويل: سمه ده، پلار جانه، چې ته څه وايې هغه به کېږي.

بيا ماورته وويل: سبا ته بايد کندهار ته ولاړ شم، يوه اونۍ هلته تېروم، يا کېدای شي چې تر هغې هم ډېر وخت تېر کړم، بيا بېرته کورته راځم.

مور او پلار مې دواړو په دې خبره ډېر ټينګار کولو چې: ډېر هخوا او دېخوا مه ګرځه، له هر چا سره خبرې مکوه او داسې نور.

خو ما په زړه کې ويل: ياره زه د څه لپاره کندهار ته ځم او تاسې څه فکر کوی؟

بيا مې مور او پلار ته وويل: نو د همدې لپاره زه اوس له تاسو څخه خدای په اماني اخلم کېدای شي، چې سبا سهار وختي حرکت وکړم، که مو څه پکار وي راته ويلای شئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور مې وويل: سمه ده، زمونږ څه پکار ندي، راځه ډوډۍ وخوره! لمونځ دې وکړه، بیا څمله هسې هم سبا سهار وختي کندهار ته ځې.

چې ډوډۍ مې وخوړه، بېغمه څملاستم، یو وخت چې پور ته شوم، اووه نیمې بجې وې، ځان ته مې هم غوصه راغله، ځکه ما له صنم سره په پنځه نیمو بجو باندې د سینمای پامیر مخې ته وعده کړې وه، ډېر په بېړه مې خپل له کالیو ډك بیك واخیست او د سینمای پامیر مخې ته مې ځان ورساوه، هلته مې هخوا دېخو ډېر وکتل صنم نه وه، ما وېل کېدای شي تللې به وي، چې څنګه مې غوښتل بېر ته کور ته راشم، صنم غږ راباندې وکړ: بهرامه! چېرې ځې؟

چې مخ مې وروا ړه او صنم مې ولیده، نو ډېر خوشحاله شوم، ځکه ما ویل اوس به په غوصه وي، خو دا هم خوشحاله وه، ورته ومې ویل: تر اوسه در ته په تمه وم، چېرې وې چې دومره ناوخته راغلې؟

صنم وویل: دا خو ښکاري چې ډېر راته په تمه وې، مخ دې هم نده مینځلئ او دلته راغلئ یې. ههههههههههه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما هم وخندل، فکر مې کاوه چې صنم راته پېغور راکوي چې ته څومره ناوخته راغلئ يې، نو ځکه مې وويل: نه رېښتيا، چېرې وې، چې دومره ناوخته راغلې؟

صنم بيا په داسې حال کې زما ځواب راکړ، چې له خندا ډکه وه، هههههه مخ مې مينځه(وينځه)، سهار لږ څه ناوخته پورته شوم، يو څه وخت مې هم د مخ په مينځلو تېر که(کړ) هههه.

دا خو ښکاره وه چې صنم له ماسره ټوکې کولې، نور په دې هم پوی شوئ وم، چې صنم په دې نه پوهېږي چې زه هم نوئ راغلئ يم، نوورته مې وويل: ځه! چې نور له خيره سره ځو.

له دې ځايه څخه تر د کندهار اډې پورې مې ټکسي ونيوه، دواړه ټکسي ته وروختو، چې د کندهار اډې ته ورسېدو، نو ښکته شولو، ټکسي ته مې چې پيسې ورکولې راته يې وويل: ياره زه خو له ملګرو پيسې نه اخلم!

ما ورته وکتل بيا مې وويل: زه او ته له کومه ملګري شولو؟

ټکسي والا راته وويل: هېڅ ما وېل کېداى شي، چېرته به مې ليدلئ يې. چې ته وايې ملګري نه يو نو سمه ده! ملګري نه يو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

صنم هخوا ولاړه وه، ما چې غږ پرې وکړ، ټکان يې وخوړ، ما ويل کيدای شي چې په ولاړه به ويده شوې وه، نو مې ورته وويل: سهار په خير راځه چې د کندهار ټکټ واخلو بيا به ځو.

لاړو د کندهار ټکټ مو اخيسته ټکټونه خلاص شوي وؤ، بېرته راغلو د کندهار موټر ته وروختو، هلته د دوؤ کسو ځای تش وؤ، کلندر ته مې وويل: مونږ ټکټونه ندي اخيستي دلته کېناستئ شو؟

هغه په غوصه وويل: دا سيټونه ټول په ټکټ دي، تاسې بې له ټکټ څخه نشئ کولای چې دلته کېنئ، ښکته شئ!

تر څو ما څه ويل، خلکو په کلندر باندې راچغه کړه: نور په مونږ باندې ناوخته شوه، دوی په دغه سيټ باندې کېنوه ژر کوه چې نور لاړ شو.

کلندر هم لکه چې نور له انتظار څخه ستړئ شوئ وي، وويل: سمه ده، زه ځمه! ټکټ ولا ته وايم، چې ستاسو لپاره هم ټکټونه راکړي، نور بيا ځو هغه کسان چې ټکټ يې اخيسئ ده، هغوی دې په بل موټر کې راشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه دقې(دقیقې) وروسته کلنډر راغئ او درېور ته یې وویل: څه له خیره سره سوارلۍ پوره ده.

حرکت مو وکړ، چې کله د غزني بازار ته رسېدو نو دولس نیمې بجې شا او خوا وې، ډرېور موټر ودراوه او مونږ ته یې وویل: هغه هوټل ده، که څوك ډوډۍ خوري نو ورمخته دې شي.

زه او صنم دواړه هم هوټل ته ورغلو ما ورته وویل: کباب راوړه، صنم وویل: ماته شوروا راوړه.

د هوټلي شاګرد په ټوکه وویل: څه رقم کباب، هو ریښتیا که کباب او خوروا نه وه، بیا څه راوړم.

چې ومې لیدل د هوټلي شاګرد ټوکې کوي، نو ما هم ورته په ټوکو وویل: د موزو کباب راوړه! که کباب او شوروا نه وه، بیا کروت(قروت) او جوارئ راوړه، که هغه هم نه وؤ، شنه پیاز او پاستي راوړه!

د هوټلي شاګرد وخندل او بیا لاړه، لس یا پنځلس دقې وروسته راغئ ماته یې شوروا کېښوده او صنم ته کباب، ما هم څه ورته ونه ویل، ما شوروا وخوړه او صنم کباب، په آخر کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ډوډۍ لږ پاتې شوه، صنم وویل: اوس خو مونږ ښځه او مېړه یو نو باید په ګډه ډوډۍ وخورو!

ما په ټوکه ورته وویل: اوس چې کباب خلاص شو، ښځه او مېړه شولو؟

صنم وویل: نه! هغسې خبره نده، که ډېر کباب پسې ستي يې نور درته راویې غواړه.

ما ورته وخندل، ډوډۍ مو وخوړه، بیا ورغلم هوټلي ته مې پیسې ورکړې او تر هغه وروسته د موټر په خوا روان شوم، موټر ته چې پورته شوم، ډرېور هارنډونه(هارن) شروع کړ، تر څو نور خلك هم راشي، ټول خلك راټول شول، بیا مو حرکت وکړ، د ځینو ستونزو له امله ایله د شپې لس بجې کندهار ته ورسېدو، چې کله ښکته کېدم، زما تر شا ناست سړي راته وویل: کندهار کې څوك خپل خپلوان لرې؟

ما ورته وویل: نه! هسې چکر ته راغلی یو.

سړي راته وویل: راځئ نن شپه به له ماسره تېره کړی، سبا مو، بیا خوشه چې هر چېرې ځئ، اوس شپه ده، په هوټلانو کې ځای نشته.

زړه نا زړه مې ورسره هو کړه، د شپې د هغوی کره ولاړو، هغه بېچاره یوه تشه کوټه لرله او یو دهلیز کورنۍ یې هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېره وه، په ما يې زړه نه کېده، چې مونږ دواړه په دهلېز کې واچوي او داسې يې کولای نشول، چې دوی دهلېز کې څمليؤ ځکه دوی ډېر ول، ده وويل: ياره زه او ته به داسې وکړو چې پاس په بام به څملو او شځې به دننه څملي بيا سبا که له ماسره هم پاتې کېدی نو څه چاره به وکړو، هسې هم زه د کلي خان يم او که داسې هم نه وي، نو زه به يوه بله کوټه درته تشه کړم، کوټې خو هسې هم ډېرې دی، خو سامانونه پکښې ايښي دي.

شپه مو تېره کړه، د سهار د لمانځه وخت به وؤ، چې سړي غږ راباندې وکړ، پورته شه چې لمانځه ته لاړشو، زه هم پاڅېدم د سهار لمانځه لپاره مې اودس وکړ او د سهار لمونځ مې په جمع وکړ، چې بېرته راغلو، سړي وويل: راځه په باغ باندې يو چکر ووهو، لاړو په باغ باندې ګرځېدو، هخوا او دېخوا ډېر وګرځېدو، بلآخره، د يوه سيند په غاړه کېناستو، سړي راته وويل: تو پوهېږې، چې زه تا پېژنم؟

ما ورته وويل: ما پېژنې؟ يعنې څه چې ته ما پېژنې؟ زه څوک يم؟ څه کار کوم؟ ته له کومه ما پېژنې؟...

سړي راته وويل: دومره سوالونه دې وکړل، زه تا پېژنم، ته يو ډېر ځوانمرده او شه سړئ يې، ته کېدای شي په دولت کې کار وکړې، تا له موټر څخه پېژم موټر کې سره آشنا شوي يو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایله مې زړه کرار شو، تر څو دقو مخکې پورې مې فکر کاوه، چې یاره! لکه چې رسوا شوئ یې، خو سړي بل رقم پېژندم، سړي ته مې وویل: ریښتیا ودې نه ویل، څه کار کوې؟ نوم دې څه ده؟

هغه راته په خندا وویل: یاره لکه چې ته هم د پوښتنو مرض لرې، دومره ژر ژر پوښتنې کوې چې زه دې ستړئ کړم، زه کوم مهم کار نکوم، دا خپل پټي او باغونه کرم، مجاهدینو سره مرسته کوم، خو په هېڅ تنظیم کې نه یم، نو مې بهادر خان ده، را ځه نور لاړشو، چای به تیار وي.

لاړو چای مو وڅښه د چای له څښلو وروسته، ما صنم ته وویل: ځه چې نور له خیره سره ځو.

خو د صنم زړه نه کېده، بهادر خان هم وویل: څه کوی چې ځی؟ هسې هم چکر ته راغلي یی نو همدلته په همدې کلي کې چکرونه ووهی خپله ساعتیري کوی، څوك څه درته نشي ویلای، اوس به مونږ لاړ شو، ښځې به یوه کوټه تشه او پاکه کړي، که مونږ دلته اوسو نو هغوی ایله له تا څخه مخ پټ کړي.

د شپې زه او صنم دواړه په یواځې په یوه کوټه کې ولو، سبا سهار چې کله زه پاځېدم چې لاړشم او د باغ په منځ کې چې کومه ویاله ده، په هغې کې غسل وکړم، نو صنم هم راغله، اودس مې وکړ، بیا مې ځان په اوبو کې ډوب کړ، بېرته چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

راووتلم، خپل د بدن پوستکئ (څرمن) مې وموښله، بیا مې ځان په اوبو کې ډوب کړ، بیرته چې راووتم، نو خپل پوستکئ مې وموښه، بیا مې ځان په اوبو کې ډوب کړ، چې کله له اوبو څخه راووتم، ګورم، چې صنم مې مخې ته ناسته ده، راته یې وویل: غسل دې وکړ، شپه ډېره خوندوره وه، ما ته خو یې سخت خوند راکړ، تاته څنګه؟.

تر څو ما څه ویل، صنم زیاته کړه: پوهیږې زما پخوانئ خاوند ولې مړ شو؟ ځکه چې له شورویان سره په جګړه کې اخته وؤ. هغه هم ډېر ساده سړئ وؤ، هغه سره هم هرې شپې خوند کاوه، خو زه په یوه خبره پوهه نشوم، دا تاسې ولې دومره ژر په هر چا باور کوی؟

ته څه فکر کوې، زما له سترګو پټ وې، دا چې ته ما ته یو نوم راکړې، په تذکره کې بل نوم ولرې او په حزب کې بل نوم دا له ما څخه پټیږي؟

ناظر جانه! ته پوهیږې زه ولې له تاسره راغلم؟

ځکه راغلم، چې کوم زور چې په یوه داسې هلك کې وي، چې په لومړي ځل واده کوي، هغه په نورو هلکانو کې نه وي، زما لپاره خو ډېر هلکان پیدا کېدل چې زه واده ورسره وکړم، ځکه زه د ښکلا ملکه یم، خو ته ډېر ساده او زورور وې، هسې زما دښمن هم وې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه ستا د مشر مشره وم، خو تا ما ته تل دروغ ویل، اوس زه هم هغه کار کوم، چې شورویانو زما له خاوند سره کړئ وؤ.

ما ورته وویل: خو تا ویل دومره مینه درسره لرم لکه دنیا؟

صنم وویل: څومره کم عقل یې، هغه ستا سو مشهور خبره ده: دنیا بې وفا ده. دنیا فاني ده...

چې ترڅو مې څه ویل، صنم ګېټ کشکوښته(کش کړ)، زما سینې ته یې د تفنګچې میل جوړ کړ او پوره شاجور یې زما په سینه کې تش کړ، زما په سترګو هم تیاره شوه، ترڅو

دوام لري...

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library